

საქართველოს მთავრობის

დადგენილება №368

2022 წლის 15 ივლისი

ქ. თბილისი

**„ტექნიკური რეგლამენტი – გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურების წესის“
დამტკიცების შესახებ**

მუხლი 1

„გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 29-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ა.ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, დამტკიცდეს თანდართული „ტექნიკური რეგლამენტი – გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურების წესი“.

მუხლი 2

„ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 25-ე მუხლის შესაბამისად, ამ დადგენილების ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად გამოცხადდეს „ტექნიკური რეგლამენტი – „გარემოსთვის მიყენებული ზიანის განსაზღვრის (გამოანგარიშების) მეთოდიკა“ დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 14 იანვრის №54 დადგენილება.

მუხლი 3

დადგენილება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

პრემიერ-მინისტრი

ირაკლი ღარიბაშვილი

ტექნიკური რეგლამენტი – გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურების წესი

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

1. ტექნიკური რეგლამენტი – გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურების წესი (შემდგომში – ტექნიკური რეგლამენტი) შემუშავებულია „გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის (შემდგომში – კანონი) შესაბამისად და ადგენს გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების და მიყენებული ზიანის ფულადი ანაზღაურების წესს.

2. ტექნიკური რეგლამენტის მიზანია საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი სამართლებრივი ნორმების დარღვევის შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების წესის დადგენა.

3. ტექნიკური რეგლამენტი ვრცელდება პირის მიერ უკანონო ქმედებით გარემოსთვის მიყენებულ ისეთ ზიანზე, რომელიც:

ა) კანონის შესაბამისად არ მიიჩნევა გარემოსთვის მიყენებულ მნიშვნელოვან ზიანად;

ბ) კანონის შესაბამისად არ მიიჩნევა გარემოსთვის მიყენებულ მნიშვნელოვან ზიანად და ამავე დროს სახეზეა კანონის მე-3 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევა;

გ) ისეთ ზიანზე, რომელიც გათვალისწინებულია კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ-თ“ ქვეპუნქტებით.

4. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება ხორციელდება ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც უფლებამოსილი ორგანოსთვის ცნობილი გახდა სამართლებრივი ნორმების დარღვევის შედეგად პირის

მიერ განხორციელებული ქმედებით ან/და უმოქმედობით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის შესახებ.

5. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების მიზნებისთვის გაწეული ხარჯების (გაზომვების ჩატარება, სინჯების აღება, ლაბორატორიული ანალიზები) ანაზღაურების ვალდებულება, კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ეკისრება დამრღვევს, რომელიც პასუხისმგებელია ზიანის მიყენებაზე.

6. ტექნიკური რეგლამენტი ადგენს გარემოსათვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების წესს გარემოს შემდეგი კომპონენტებისთვის:

- ა) მიწა (დაბინძურება და დეგრადაცია);
- ბ) ტყის რესურსები და მწვანე ნარგავები;
- გ) თევზი და სხვა ჰიდრობიონტები;
- დ) გარეული ცხოველები და ფრინველები;
- ე) სასარგებლო წიაღისეული (მათ შორის მიწისქვეშა წყალი);
- ვ) ზედაპირული წყლის ობიექტები (მათ შორის შავი ზღვის წყალი).

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტებები

1. ამ ტექნიკურ რეგლამენტში გამოყენებულ ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) **განსაკუთრებული რეგულირების ტერიტორია** – საქართველოს მთავრობის სამართლებრივი აქტით დასახლებისთვის მინიჭებული განსაკუთრებული რეგულირების (სარეკრეაციო, საკურორტო, თავდაცვითი ან საქართველოს მთავრობის სამართლებრივი აქტით მინიჭებული სხვა) სტატუსის მქონე ტერიტორია;

ბ) **მიწის ფონური (საბაზისო) მდგომარეობა** – მდგომარეობა მიმდებარე ტერიტორიაზე, რომელიც არ განიცდის ან/და არ განუცდია ტექნოგენური ზემოქმედება;

გ) **სასარგებლო წიაღისეულის (წიაღის) უკანონოდ მოპოვება (სარგებლობა):**

გ.ა) ყველა სახეობის სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობა სათანადო ლიცენზიის გარეშე;

გ.ბ) წიაღით სარგებლობის ობიექტზე წიაღით მოსარგებლის, ასევე ლიცენზიისგან გათავისუფლებული პირის მიერ, სამთო მინაკუთვნის ფარგლებში დადგენილ საერთო მოცულობაზე მეტი ოდენობით სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვება;

გ.გ) წიაღით მოსარგებლის ასევე ლიცენზიისგან გათავისუფლებული პირის მიერ სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვება სამთო მინაკუთვნის საზღვრებს (როგორც მიწის ზედაპირზე, ასევე სიღრმეში) გარეთ;

დ) **პირი** – ფიზიკური ან იურიდიული პირი, ადმინისტრაციული ორგანო ან სხვა ორგანიზაციული წარმონაქმნი.

2. ამ ტექნიკური რეგლამენტის მიზნებისათვის ასევე გამოიყენება კანონითა და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა ტერმინები.

მუხლი 3. მიწების დაბინძურების შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების წესი

1. მიწების (მათ შორის, დაცული ტერიტორიების მიწებისა და ტყის ნიადაგის) ქიმიური ნივთიერებით/ნაერთით დაბინძურების შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$V = N \times S \times E \times K \times H \quad (1)$$

ა) სადაც:

ა.ა) **V** – არის მიწების დაბინძურების შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ოდენობა ლარებში;

ა.ბ) **N** – საბაზისო ნორმატივი. სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების დაბინძურებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშებისას საბაზისო ნორმატივის (**N**) მნიშვნელობები განსაზღვრულია ტექნიკური რეგლამენტის დანართი 1-ით, ხოლო არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების დაბინძურებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების დროს საბაზისო ნორმატივის (**N**) მნიშვნელობად აიღება 14286 ლარი.

ა.გ) **S** – დაბინძურებული მიწის ფართობი ჰა;

ა.დ) **E** – ტერიტორიის ეკოლოგიური კოეფიციენტი. დაცული ტერიტორიის მიწების დაბინძურების შემთხვევაში ეკოლოგიური კოეფიციენტი ტოლია 4-ის, ხოლო სხვა ტერიტორიის შემთხვევაში – 1,5-ის;

ა.ე) **K** – მიწის დაბინძურების დონეზე (ხარისხზე) დამოკიდებული გადასაყვანი კოეფიციენტი, რომელიც გამოიანგარიშება ლაბორატორიული ანალიზისა და ტექნიკური რეგლამენტის დანართი 2-ის მიხედვით;

ა.ვ) **H** – მიწის დაბინძურების სიღრმის მიხედვით გადასაყვანი კოეფიციენტი, ტექნიკური რეგლამენტის დანართი 3-ის შესაბამისად. იმ შემთხვევაში, თუ ტერიტორიაზე არ ფიქსირდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა – $H=5$.

2. იმ შემთხვევაში, თუ მიწების დაბინძურება გამოწვეულია ერთზე მეტი სახიფათო ნივთიერებით, გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება ხდება იმ ქიმიური ნივთიერების მიხედვით, რომლის დაბინძურების დონის მაჩვენებელი ყველაზე მაღალია (დანართი 2).

3. იმ შემთხვევაში, თუ ქიმიური ნივთიერებები/ნაერთები არ არის შეტანილი დანართ 2-ში, გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოიანგარიშება ამ მუხლის ფორმულა (1) ით, ხოლო **K**-ს მნიშვნელობად აიღება **L** კოეფიციენტი, დანართი 2-ის მიხედვით. ამ შემთხვევაში **L**-კოეფიციენტის მნიშვნელობა გამოიანგარიშება ფორმულა (2)-ით:

$$C = (C_{\text{ფაქტობრივი}}) / (C_{\text{ფონური}}) \quad (2)$$

ა) სადაც, ლაბორატორიული კვლევის შედეგად:

ა.ა) **C ფაქტობრივი** – არის ქიმიური ნივთიერების/ნაერთის ფაქტობრივი შემცველობა მიწაში;

ა.ბ) **C ფონური** – ქიმიური ნივთიერების/ნაერთის შემცველობა მიმდებარე ტერიტორიაზე, რომელიც არ განიცდის ან/და არ განუცდია ტექნოგენური ზემოქმედება. ამასთან, იმ შემთხვევაში, თუ ფონურ ტერიტორიაზე საერთოდ არ ფიქსირდება შესაბამისი ქიმიური ნივთიერებების/ნაერთების შემცველობა $C_{\text{ფონური}} = 0,1$, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ ფონურ ტერიტორიაზე ფიქსირდება შესაბამისი ქიმიური ნივთიერებების/ნაერთების შემცველობა, **C ფონური** ტოლია ამ ტერიტორიაზე ქიმიური ნივთიერებების/ნაერთების შემცველობის.

4. გარემოსთვის მიყენებული ზიანი არ გამოანგარიშდება კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის დაბინძურების შემთხვევაში.

5. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურებისას გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანი მიწის დაბინძურებისას განისაზღვრება 10 000 (ათი ათასი) ლარით და ზევით.

მუხლი 4. მიწების დეგრადაციის შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების წესი

1. მიწების (მათ შორის, დაცული ტერიტორიების მიწისა და ტყის ნიადაგის) დეგრადაციის შედეგად

გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$Z=N \times S \times D \times E \quad (1)$$

ა) სადაც:

ა.ა) Z – არის მიწის დეგრადაციის შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ოდენობა ლარებში;

ა.ბ) N – საბაზისო ნორმატივი. სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების დეგრადაციით გარემოზე მიყენებული ზიანის გამოანგარიშებისას საბაზისო ნორმატივის (N) მნიშვნელობები განსაზღვრულია ტექნიკური რეგლამენტის დანართი 1-ით, ხოლო არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების დეგრადაციით გარემოსათვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების დროს საბაზისო ნორმატივის (N) მნიშვნელობად აიღება 14 286 ლარი;

ა.გ) S – დეგრადირებული ტერიტორიის ფართობი ჰა;

ა.დ) D – მიწების დეგრადაციის ხარისხის მაჩვენებელი;

ა.ე) E – ტერიტორიის ეკოლოგიური კოეფიციენტი.

2. ტერიტორიის ეკოლოგიური კოეფიციენტი E ტოლია:

ა) ნაკრძალების მიწების დეგრადაციის შემთხვევაში – 4-ის;

ბ) სხვა დაცული ტერიტორიის მიწების, ასევე საქართველოს ტყის კოდექსით გათვალისწინებული დაცვითი ტყეების ტყის ნიადაგის დეგრადაციის შემთხვევაში – 3-ის;

გ) ტყის ნიადაგის შემთხვევაში ტოლია 2-ის;

დ) სხვა ტერიტორიის შემთხვევაში – 1,5-ის.

3. მიწების დეგრადაციის ხარისხის მაჩვენებელი – D ხასიათდება შემდეგი ხარისხებით:

ა) სუსტად დეგრადირებული – ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შემცირება ფონურ მაჩვენებელთან 1-10% ჩათვლით – D=0,2;

ბ) საშუალოდ დეგრადირებული – ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შემცირება ფონურ მაჩვენებელთან 11-30% ჩათვლით – D=0,5;

გ) ძლიერდეგრადირებული – ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შემცირება ფონურ მაჩვენებელთან 31-60% ჩათვლით D=1;

დ) ძალზე ძლიერ დეგრადირებული – ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შემცირება ფონურ მაჩვენებელთან 61-100% ჩათვლით D=2.

4. იმ შემთხვევაში, თუ:

ა) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა აღრეულია ნიადაგის წარმომქმნელ ქანებთან, მიწის დეგრადაციის ხარისხის მაჩვენებელი D=0,5;

ბ) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა აღრეულია სხვა მასასთან (მასალა, ნივთიერება, ნაერთი, ნარჩენი და სხვა), მიწის დეგრადაციის ხარისხის მაჩვენებელი D=2.

5. თუ არსებობს მიწის დეგრადაციის ხარისხის შეფასების ორი ან მეტი განსხვავებული მაჩვენებელი, მაშინ აიღება ის მაჩვენებელი, რომლის დეგრადაციის ხარისხი უფრო მაღალია.

6. იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია მიწების დეგრადაციის ხარისხის მაჩვენებლის – D განსაზღვრა,

ასეთ შემთხვევაში $D=2$.

7. იმ შემთხვევაში, თუ ვერ დგინდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის ადგილი გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამომანგარიშდება შემდეგი ფორმულით:

$$Z=V \times K (2);$$

სადაც,

Z – გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ოდენობა;

V – ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოცულობა (m^3);

K – ასამაღლებელი კოეფიციენტი $K=300$ ლარი.

8. გარემოსთვის მიყენებული ზიანი არ გამომანგარიშდება:

ა) კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის დეგრადაციის შემთხვევაში;

ბ) თუ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე არ ფიქსირდება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა.

9. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურებისას გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანი მიწის დეგრადაციისას განისაზღვრება 10 000 (ათი ათასი) ლარით და ზევით.

მუხლი 5. საქართველოს ტყეზე და ტყის რესურსებზე უკანონო ქმედებით გარემოსათვის მიყენებული ზიანის გამომანგარიშების წესი

1. საქართველოს ტყეზე და ტყის რესურსებზე უკანონო ქმედებით ზიანის მიყენებისას გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამომანგარიშდება ამ მუხლით ან/და დანართი 4-ის შესაბამისად.

2. საქართველოს ტყის კოდექსით გათვალისწინებული დაცული ან დაცვითი კატეგორიის ტყეებში, ასევე, დაცულ ტერიტორიებზე (გარდა დაცული ლანდშაფტისა, აღკვეთილის ტრადიციული გამოყენების ზონისა, ეროვნული პარკის ტრადიციული გამოყენების ზონისა და მრავალმხრივი გამოყენების ტერიტორიისა) ამ მუხლით ან/და დანართი 4-ით გათვალისწინებული უკანონო ქმედების შედეგად გამოწვეული ზიანის ოდენობა განისაზღვრება ამ ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილი წესით გამომანგარიშებული ზიანის ორმაგი ოდენობით (გარდა მე-4 დანართის მე-7 და მე-16 პუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა).

3. იმ შემთხვევაში, თუ უკანონოდ მოპოვებული (მოჭრილი) ხე-ტყე სამართალდარღვევის ადგილიდან წაღებულია და შეუძლებელია ხის ტაქსაციური დიამეტრის დადგენა, მაშინ ტაქსაციური დიამეტრის დასადგენად გამოიყენება დანართები 18-23-ით გათვალისწინებული ძირკვის გადანაჭერისა და ტაქსაციური დიამეტრის ურთიერთდამოკიდებულების (გადასაყვანი) შესაბამისი ცხრილები და ფორმულები. ანალოგიურად, თუ უკანონოდ მოპოვებული (მოჭრილი) ხე-ტყე მთლიანად ან ნაწილობრივ წაღებულია ან მოჭრილი ხის მთლიანობა დარღვეულია (დაჭრილია) და ჯირკის გადანაჭერზე შეინიშნება ხმოვის, ფაუტიანობის ან ღრუიანობის ნიშნები, გარემოსთვის მიყენებული ზიანის განსაზღვრა (გამომანგარიშება) ხდება მე-4 დანართის მე-7 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ხოლო თუ ჯირკის გადანაჭერზე არ შეინიშნება ხმოვის, ფაუტიანობის ან ღრუიანობის ნიშნები, გარემოსთვის მიყენებული ზიანის განსაზღვრა (გამომანგარიშება) ხდება მე-4 დანართის მე-7 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად.

4. იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია უკანონოდ მოპოვებული მერქნის ჩამორთმევა და როცა ამ მერქნის რაოდენობა (მოცულობა) ცნობილია, გაანგარიშებული ზიანის თანხას ემატება ხის შესაბამისი მერქნული რესურსის სარგებლობისთვის დაწესებული მოსაკრებლის ერთმაგი ოდენობა, შესაბამისი მოცულობის გათვალისწინებით (ნამრავლით).

5. საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ მცენარეთა სახეობებზე უკანონო ქმედებების შედეგად გამოწვეული ზიანის გამომანგარიშება ხდება ამ ტექნიკური რეგლამენტით დადგენილი წესით, გაანგარიშებული ზიანის ორმაგი ოდენობით.

6. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურებისას ტყის რესურსებზე უკანონო ქმედებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანი მნიშვნელოვანია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მერქიანი მცენარეების (მათ შორის, მოზარდ-აღმონაცენის) ან/და ბუჩქების დაზიანების (რამაც შესაძლოა მათი ზრდის შეწყვეტა გამოიწვიოს ან რასაც შესაძლოა მათი სასიცოცხლო ფუნქციის შეწყვეტა გამოიწვიოს), უკანონოდ მოჭრის, ამოძირკვის ან განადგურების შედეგად გარემოსათვის მიყენებული ზიანი შეადგენს 1000 (ერთი ათასი) ლარს ან მეტს.

მუხლი 6. მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში (საქართველოს ტყის გარდა) არსებულ ტერიტორიაზე მწვანე ნარგავების/ხე-მცენარეების (ცოცხალი, ნედლი მცენარეების) დაზიანებით, ამოძირკვით, მოჭრით ან განადგურებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის განსაზღვრის (გამომანგარიშების) წესი

1. მწვანე ნარგავების/ხე-მცენარეების (ცოცხალი, ნედლი მცენარეების) სახეობისა და დიამეტრის მიხედვით განისაზღვრება მათი აღდგენითი ღირებულება ლარებში.

2. დიამეტრი იზომება მიწის ზედაპირიდან 10 სმ-ის სიმაღლეზე.

3. I ჯგუფს განეკუთვნება: უხრავე, მუხა – ყველა სახეობის, ცხენისწაბლი, იფანი, ცაცხვი, ძელქვა, ნეკერჩხალი (გარდა იფან-ფოთოლასი), აბრეშუმა აკაცია, სოფორი, მაკლურა, მაგნოლია – ყველა სახეობის, ევკომია, პალმა, კაკალი, კეთილშობილი დაფნა, წაბლი, წიფელი, საკმლის ხე, ჩვეულებრივი და კოლხური ჯონჯოლი, ქართული თხილი, შიშველი აკაკი, თუთა – ყველა სახეობის, თელა – ყველა სახეობის, ქაცვი – აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება დანართი 5-ის შესაბამისად.

4. II ჯგუფს განეკუთვნება: უთხოვარი, კედარი – ყველა სახეობის, ფიჭვი – ყველა სახეობის, კვიპაროსი – ყველა სახეობის, ცრუცუგა, სოჭი, ნაძვი – ყველა სახეობის, კრიპტომერია, სექვოია – აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრება დანართ 5-ის შესაბამისად.

5. III ჯგუფს განეკუთვნება: ჭადარი, ნეკერჩხალი (იფან-ფოთოლა), რცხილა, ჯაგრხცილა, აკაცია, გლედიჩია, არდავანი, არყის ხე, საპნის ხე, კატაპლა, კუნელი, ვერხვი – ყველა სახეობის, მურყანი, ტირიფი, ნუში, ალვის ხე – აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრება დანართი 5-ის შესაბამისად.

6. IV ჯგუფს განეკუთვნება: ღვია, ტუია, წყავი, ჭყორი, მაჰონია, მარადმწვანე კოწახური, იუკა დიდებული, ბზა – ყველა სახეობის, ჩიტავაშლა, ვაზი – ყველა სახეობის, იასამანი, შინდანწლა, სურო – ყველა სახეობის, გრაკლა, თრიმლი, ფშატი, ვარდი – ყველა სახეობის, იაპონური კომში, ბროწეული, დეიცია, ბუდლეია, ხე-ტუხტი, გლიცინია, ამპელოფსისი, პართენოცესუსი, ჩინური ვისტარია, ირმის რქა, ბიოტა, კვიდო – ყველა სახეობის, ოქროწვიმა, კურდღლის ცოცხი – აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრება დანართი 5-ის შესაბამისად.

7. V ჯგუფს განეკუთვნება: მსხალი, ვაშლი, ბალი, ატამი, გარგარი, ალუბალი, ქლიავი, ლელვი, შინდი, ტყემალი, ხურმა – ყველა სახეობის, ნუში, კვრინჩხი, ზღმარტლი და სხვა სახეობები – აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრება დანართი 5-ის შესაბამისად.

8. ქ. თბილისის საზღვრებამდე ითვლება თბილისის პერსპექტიული განვითარების მოქმედი გენერალური გეგმის შესაბამისად დადგენილი საზღვრები; მიმდებარე ტერიტორიად ითვლება ქ. თბილისისთვის – ადმინისტრაციული საზღვრიდან 7-კილომეტრიანი ზოლი, ქალაქებისთვის: ბათუმი, სოხუმი, ქუთაისი, რუსთავი, ფოთი, გორი, თელავი – 5-კილომეტრიანი ზოლი, ხოლო სხვა დასახლებული პუნქტებისთვის – 3-კილომეტრიანი ზოლი.

9. მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში არსებული მწვანე ნარგავები/ხე-მცენარეები (ცოცხალი, ნედლი მცენარეები), მათი აღდგენის ღირებულების მნიშვნელობიდან გამომდინარე, იყოფა 3 კატეგორიად:

ა) პირველ კატეგორიას განეკუთვნება:

ა.ა) ბაღების, პარკებისა და სკვერების ნარგავები;

ა.ბ) ქალაქის ან მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრის ისტორიულ ნაწილში არსებული ნარგავები;

ა.გ) პროსპექტების, გზატკეცილების, მაგისტრალებისა და ქუჩების ნარგავები;

ა.დ) ნარგავები, რომლებსაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვთ როგორც ნიადაგდამცავებსა და წყალმარეგულირებლებს, ასევე ქარსაფარი (მინდორსაცავი) ზოლების ნარგავები;

ბ) მეორე კატეგორიას განეკუთვნება საბავშვო ბაღების, სკოლების, საავადმყოფოებისა და ფაბრიკა-ქარხნების ტერიტორიებზე არსებული ნარგავები;

გ) მესამე კატეგორიას განეკუთვნება ნარგავები, რომლებიც არ შედიან პირველ და მეორე კატეგორიებში.

10. პირველი, მეორე და მესამე კატეგორიების მიხედვით დგინდება შესაბამისი შემასწორებელი კოეფიციენტები – 2, 1,5 და 1, რომლებზეც მრავლდება აღდგენითი ღირებულების თანხის ორმაგი ოდენობა და გამოითვლება მწვანე ნარგავების (ცოცხალი, ნედლი მცენარეების) დაზიანების, მოჭრის, განადგურებისა და ამოძირკვის შედეგად გარემოსათვის მიყენებული ზიანის ოდენობა.

11. მწვანე ნარგავების/ხე-მცენარეების (ცოცხალი, ნედლი მცენარეების) ისეთი დაზიანების შემთხვევაში, რომელიც იწვევს მათი ზრდის შეჩერებას, ზიანის ოდენობა შეესაბამება აღდგენითი ღირებულების თანხის 50%-ს.

12. მწვანე ნარგავების/ხე-მცენარეების (ცოცხალი, ნედლი მცენარეების), ასევე ქარსაფარი (მინდორსაცავითი) ზოლების ან სხვა დამცავი ნარგავების უკანონოდ ამოძირკვისას აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრება დანართი 5-ის შესაბამისად. იმ შემთხვევაში, თუ ამოძირკვული ხის სახეობის და დიამეტრის დადგენა შეუძლებელია, ზიანის გაანგარიშება ხდება აღნიშნულ ან მიმდებარე ფართობზე გაშენებული ან გაბატონებული მწვანე ნარგავების/ხე-მცენარეების სახეობისა და საშუალო დიამეტრის მიხედვით.

13. ქ. თბილისისა და მისი საზღვრებიდან შვიდკილომეტრიან ზოლში გარემოსთვის მიყენებული ზიანი იანგარიშება „ქალაქ თბილისის საზღვრებში და მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული მწვანე ნარგავებისა და სახელმწიფო ტყის განსაკუთრებული დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

14. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურებისას გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანი ამ მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევისთვის განისაზღვრება 1000 (ერთი ათასი) ლარით და ზევით.

მუხლი 7. თევზის მარაგსა და სხვა ჰიდრობიონტებზე მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების წესი

1. უკანონო თევზჭერით და სხვა ჰიდრობიონტების (გარდა წყლის მცენარეებისა) უკანონო მოპოვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოიანგარიშება ფორმულით:

$$N_1 = N_2 \times P \quad (1)$$

ა) სადაც:

ა.ა) N_1 – არის უკანონო თევზჭერით და სხვა ჰიდრობიონტების უკანონო მოპოვებით გამოწვეული ზიანი ლარებში;

ა.ბ) N_2 – უკანონო თევზჭერით და სხვა ჰიდრობიონტების უკანონო მოპოვებით მიყენებული ზიანის

ოდენობა ერთ კილოგრამზე, ლარებში (დანართი 6-ის მიხედვით);

ა.გ) P – მოპოვებული რესურსის რაოდენობა, კილოგრამებში;

ბ) გამოანგარიშება ყველა სახეობაზე, რომელიც ფაქტობრივად არის მოპოვებული, ხდება ცალ-ცალკე და შემდეგ იკრიბება.

2. მავნე ზემოქმედების შედეგად შთამომავლობის დანაკარგით გამოწვეული მოსალოდნელი ზიანის ოდენობა განისაზღვრება (გამოიანგარიშება) შემდეგი ფორმულით:

$$N_2 = \frac{nQKpcz}{10000} Z \quad (2)$$

ა) სადაც:

ა.ა) N_2 – შთამომავლობის დანაკარგით გამოწვეული მოსალოდნელი ზიანი ლარებში;

ა.ბ) n – უკანონოდ მოპოვებული და/ან დაღუპული თევზის რაოდენობა ცალებში;

ა.გ) Q – ქვირითობის საშუალო ნაყოფიერება თითოეული სახეობისათვის;

ა.დ) K – ქვირითისაგან მიღებული თევზის კვლავწარმოების კოეფიციენტი %-ში;

ა.ე) p – მწარმოებლის საშუალო წონა, კგ-ში;

ა.ვ) c – პოპულაციაში მდებარი ინდივიდების სტატისტიკური წილი, %;

ა.ზ) z – ქვირითობის ჯერადობა სიცოცხლის განმავლობაში;

ა.თ) Z – ერთი კგ თევზის ბუნებრივი რესურსის მოსაკრებელი ლარებში.

3. წყლის მცენარეებზე მავნე ზემოქმედების შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$N_3 = P \times Z$$

ა) სადაც:

ა.ა) N_3 – მცენარეებზე მავნე ზემოქმედებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანი ლარებში;

ა.ბ) P – მცენარეების ბიომასა კგ-ში;

ა.გ) Z – 1 კგ მცენარეთა ბიომასის საბაზრო ღირებულება ლარებში (გამოიანგარიშების დროისათვის).

4. წყალამღებ მოწყობილობაში მოხვედრილი თევზების საერთო რაოდენობა საანგარიშო პერიოდში განისაზღვრება (გამოიანგარიშება) შემდეგი ფორმულით:

$$K = \frac{S_k}{S_l} nM$$

ა) სადაც:

ა.ა) K – დროის გარკვეულ მონაკვეთში არხში მოხვედრილი თევზის რაოდენობა ცალობით;

ა.ბ) S_k – არხის ფართობი განივ კვეთაში, m^2 ;

ა.გ) S_1 – „მახე-ბადის“ სარკმლის ფართობი, m^2 ;

ა.დ) n – „მახე-ბადეში“ მოხვედრილი თევზების რაოდენობა ცალობით, დროის ერთეულში;

ა.ე) M – ფაქტორის მოქმედების ხანგრძლივობა დროის ერთეულში;

ბ) არხის ფართობი განივ კვეთაში გამოიანგარიშება ფორმულით:

$$S_k = \frac{\pi D^2}{4}, \text{ სადაც}$$

სადაც

ბ.ა) D – მილის დიამეტრია;

ბ.ბ) π – კონსტანტა = 3,14;

გ) არხის ფართობი წყლის სამკუთხედი დინებისას გამოიანგარიშება ფორმულით:

$$S_k = L \times h$$

სადაც:

გ.ა) L – წყლის დინების სიგანეა;

გ.ბ) h – მისი სიღრმე;

დ) არხის ფართობი ტრაპეციული წყლის დინებისას გამოიანგარიშება ფორმულით:

$$S_k = \frac{L_1 + L_2}{2} h$$

სადაც – L_1 და L_2 წყლის დინების სიგანეა ფსკერისაკენ და ზედაპირისკენ, ხოლო h მისი სიღრმე;

ე) თუ გვხვდება წყლის დინების რთული ფორმა, მაშინ ცოცხალი დინების ფართობის განსაზღვრისათვის აუცილებელია ჰიდროლოგიური კვეთით გადაღების ჩატარება.

5. თევზებისთვის, უხერხემლოებისთვის, აგრეთვე წყლის მცენარეებისთვის აღწარმოების პირობების გაუარესებით გამოწვეული მავნე ზემოქმედება გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

$$A = S (B - B_1) Z$$

ა) სადაც:

ა.ა) **A** – აღწარმოების პირობების გაუარესებით გამოწვეული ზემოქმედება;

ა.ბ) **S** – ფართობი, რომელზედაც მოქმედებს არახელსაყრელი ფაქტორი;

ა.გ) **B** – მოცემული ფართობის ბიოპროდუქტიულობა ზემოქმედების შედეგად პირობების გაუარესებამდე (კგ/ჰა);

ა.დ) **B₁** – მოცემული ფართობის ბიოპროდუქტიულობა პირობების გაუარესების შემდეგ, (კგ/ჰა);

ა.ე) **Z** – სახეობის ან ბიომასის ერთი კგ-ის ღირებულება ლარებში;

6. თევზებსა და სხვა ჰიდრობიონტებზე მიყენებული ზიანის გამომწვევების ფორმულებში რესურსის ღირებულებად გამოიყენება „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი რესურსის მოსაკრებლის 100-მაგი ოდენობა.

7. საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ სახეობებზე ზიანის თანხა ხუთმაგდება.

8. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურებისას გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანი ამ მუხლით გათვალისწინებული ბუნებრივი რესურსისთვის განისაზღვრება 2 000 (ორი ათასი) ლარით და ზევით.

მუხლი 8. ცხოველთა სამყაროს ობიექტების უკანონოდ მოპოვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამომწვევების წესი

1. ცხოველთა სამყაროს ობიექტების უკანონოდ მოპოვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოიანგარიშება დანართი 7-ის მიხედვით.

2. საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ სახეობებზე ზიანის თანხა ხუთმაგდება.

3. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურებისას გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანი, ამ მუხლით გათვალისწინებული ბუნებრივი რესურსისთვის, განისაზღვრება 2 000 (ორი ათასი) ლარით და ზევით.

მუხლი 9. სასარგებლო წიაღისეულზე (მათ შორის მიწისქვეშა წყლებზე) უკანონო ქმედებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამომწვევების წესი

1. ყველა სახეობის სასარგებლო წიაღისეულის უკანონო მოპოვებით (სარგებლობით) გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამომწვევებისას, მოპოვებული კონკრეტული სასარგებლო წიაღისეულის ერთეულის ღირებულება განისაზღვრება „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტისა და ამავე კანონის მე-8 მუხლის მე-2 პუნქტის საფუძველზე, სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისათვის მოსაკრებლის მაკორექტირებელი C კოეფიციენტის (C=5, გარდა ქვიშა-ხრეშისა და სილიკომანგანუმის ქერქული ნარჩენისა (წიდა)) გათვალისწინებით. ქვიშა-ხრეშის უკანონო სარგებლობისას მაკორექტირებელი კოეფიციენტი C=25, ხოლო სილიკომანგანუმის ქერქული ნარჩენის (წიდა) უკანონო სარგებლობისას მაკორექტირებელი კოეფიციენტი C=2000.

2. სასარგებლო წიაღისეულით (წიაღით) სარგებლობისას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების დარღვევის შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანი შეიძლება გამოწვეულ იქნეს სასარგებლო წიაღისეულის (წიაღით) უკანონოდ მოპოვების (სარგებლობის) შემთხვევაში.

3. ყველა ტიპის სასარგებლო წიაღისეულის უკანონოდ სარგებლობისას გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამომწვევების დროს მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული:

ა) უკანონოდ მოპოვებული სასარგებლო წიაღისეულის მოცულობა შესაბამის ზომის ერთეულებში;

ბ) კონკრეტული სასარგებლო წიაღისეულის სარგებლობისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ოდენობა ლარებში.

4. ყველა ტიპის სასარგებლო წიაღისეულის უკანონო მოპოვებისას (სარგებლობისას) გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოანგარიშდება შემდეგი ფორმულით:

$$P=Q \times K \times C + M \quad (1)$$

ა) სადაც:

ა.ა) P – გარემოსთვის მიყენებული ზიანია ლარებში;

ა.ბ) Q – უკანონოდ მოპოვებული კონკრეტული სასარგებლო წიაღისეულის ოდენობა, შესაბამის ზომის ერთეულებში;

ა.გ) K – კონკრეტული სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისათვის დადგენილი მოსაკრებლის ოდენობა ლარებში;

ა.დ) C – კონკრეტული სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისთვის დადგენილი მოსაკრებლის მაკორექტირებელი კოეფიციენტი;

ა.ე) M – კონკრეტული სასარგებლო წიაღისეულის სალიცენზიო მოსაკრებელი ლარებში.

5. მოქმედი კანონმდებლობის დარღვევისას საბადოებზე მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების, წყლის დებიტის შემცირების ან დაშრეტისას, გარემოსთვის მიყენებული ზიანის და მავნე ზემოქმედების მაჩვენებელია:

ა) სამთო მინაკუთვნის ფარგლებს გარეთ კონკრეტული მიწისქვეშა წყლის საბადოზე (ან საბადოებზე) ჰიდროგეოლოგიური სამუშაოების წარმოებისას, გეოლოგიური და ტექნოლოგიური ნორმების მოთხოვნების დარღვევის ან სამთო მინაკუთვნის ფარგლებში სავალდებულო საპროექტო მოთხოვნების დარღვევის შედეგად, მოქმედ საექსპლუატაციო ჭაბურღილში (ან ჭაბურღილებში) კონკრეტული მიწისქვეშა წყლის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი პარამეტრების გაუარესება;

ბ) მიწისქვეშა წყლის ობიექტის მკაცრი სანიტარიული დაცვის ზონაში (პირველი სარტყელი) დადგენილი მოთხოვნების დარღვევა, რამაც გამოიწვია მიწისქვეშა წყლის დაბინძურება, დაშრეტა ან/და დებიტის შემცირება;

გ) ტექნოგენური ფაქტორების ზემოქმედებით გამოწვეული პროცესები, რამაც გამოიწვია მიწისქვეშა წყლების ხარისხობრივი ან/და რაოდენობრივი პარამეტრების გაუარესება.

6. მიწისქვეშა წყლების საბადოზე (საბადოებზე) მე-5 პუნქტში მოყვანილი ან/და სხვა ანალოგიური მაჩვენებლების მიხედვით, მიწისქვეშა წყლებზე გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოანგარიშდება კონკრეტულ მიწისქვეშა წყლებზე ცალ-ცალკე. ამ შემთხვევაში, კონკრეტული მიწისქვეშა წყლით სარგებლობის პროცესში შეიძლება ადგილი ჰქონდეს მე-5 პუნქტში მოყვანილ ზიანს და მავნე ზემოქმედებას როგორც ცალკეული, ასევე ყველა შემთხვევების დროს და, გამომდინარე აქედან, გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოანგარიშდება თითოეული კონკრეტული შემთხვევისთვის ცალ-ცალკე.

7. ამ მუხლის მე-5 პუნქტში მოყვანილი, გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ტიპური დამახასიათებელი მაჩვენებლების მიხედვით, გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოანგარიშდება ფორმულა 2-ის გამოყენებით:

$$P= (Q_{წყ} \times K_2 \times \text{წყ} \times C) + V \quad (2)$$

ა) სადაც:

ა.ა) **P** – არის გარემოსთვის მიყენებული ზიანი ლარებში;

ა.ბ) **Q_{წყ}** – მიწისქვეშა წყლის მოცულობა, შესაბამის ზომის ერთეულში – მოქმედი კანონმდებლობის დარღვევისას, კონკრეტული დროის პერიოდში საბადოებზე მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების ან მიწისქვეშა წყლის რაოდენობრივი (დებიტის შემცირების ან დაშრეტის) ან ხარისხობრივი პარამეტრების გაუარესების შედეგად, შემცირებული, დაშრეტილი ან/და დაბინძურებული მიწისქვეშა წყლის მოცულობა შესაბამის ზომის ერთეულებში (კონკრეტული დროის პერიოდის უკუათვლა იწყება იმ დროიდან, როდესაც უფლებამოსილი ორგანოსთვის ცნობილი გახდება მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების, წყლის დებიტის შემცირების ან დაშრეტის შესახებ (მაგრამ არაუმეტეს 12 თვისა), ხოლო თუ რეგულირების ობიექტზე წინა პერიოდში განხორციელებულია ინსპექტირება, რომლითაც მიწისქვეშა წყლების დაბინძურების, წყლის დებიტის შემცირების ან დაშრეტის შესახებ ფაქტი არ გამოვლენილა – აღნიშნული ფაქტის აღმოჩენის შემთხვევაში, პერიოდის ათვლა დაიწყება წინა პერიოდში განხორციელებული ინსპექტირების თარიღიდან (მაგრამ არაუმეტეს 12 თვისა);

ა.გ) **K_{2წყ}** – კონკრეტული მიწისქვეშა წყლისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ოდენობა ლარებში;

ა.დ) **C** – კონკრეტული მიწისქვეშა წყლით სარგებლობისთვის დადგენილი მოსაკრებლის მაკორექტირებელი კოეფიციენტი (**C = 5**);

ა.ე) **V** – არის მიწების დაბინძურების შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ოდენობა ლარებში, რომელიც გამოიანგარიშება მე-3 მუხლის შესაბამისად.

8. წიაღით სარგებლობის მოქმედი კანონმდებლობის დარღვევის, ასევე ტექნოგენური ფაქტორების ზემოქმედებით გამოწვეული სტიქიური უბედურებების შედეგად სასარგებლო წიაღისეულის საბადოებსა და გამოვლინებებზე შეუქცევადი ბუნებრივი პროცესების განვითარების შემთხვევაში, რამაც გამოიწვია მიწისქვეშა წყლების დაშრეტა ან/და სხვა სასარგებლო წიაღისეულის საბადოებისა და გამოვლინებების გაუარესება (მოსპობა), გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ოდენობის დადგენა ხორციელდება გარემოსთვის მიყენებული ზიანის დამდგენი კომისიის მიერ, რომელიც, კომპეტენციის შესაბამისად, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში ინდივიდუალურად, სპეციალურად იქმნება საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ან საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის გადაწყვეტილებით.

9. გარემოსთვის მიყენებული ზიანი არ გამოანგარიშდება, თუ პირის მიერ მიწისქვეშა მტკნარი წყლის მოპოვება ხორციელდება ცენტრალიზებული სასმელი წყლით მომარაგების მიზნით.

10. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურებისას ამ მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევაში (გარდა ქვიშის ან/და ხრემისა) გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანი განისაზღვრება 1500 (ერთი ათას ხუთასი) ლარითა და მის ზევით, ხოლო ქვიშის ან/და ხრემის უკანონოდ მოპოვების შემთხვევაში გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანი განისაზღვრება 1000 (ერთი ათასი) ლარითა და მის ზევით.

მუხლი 10. ზედაპირული წყლის ობიექტის დაბინძურებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების წესი

1. ზედაპირული წყლის ობიექტის დაბინძურებისას გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება ხდება ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს ზედაპირული წყლის ობიექტის დაბინძურებას:

ა) ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმების შეთანხმებას დაქვემდებარებული საქმიანობის განხორციელებისას, ზედაპირული წყლის ობიექტ(ებ)ში ჩამდინარე წყალთან ერთად დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ჩაშვებით, რომელთა რაოდენობაც აღემატება ზ.დ.ჩ.-ის საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (შემდგომში – სამინისტრო) უფლებამოსილ პირთან შეთანხმებულ ნორმებს ან დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ნებისმიერი რაოდენობის უნებართვო ჩაშვებით;

ბ) ნებისმიერი პირის მიერ, რომელიც ახორციელებს ჩამდინარე წყლების ზედაპირული წყლის ობიექტ(ებ)ში ჩაშვებას და რომლის საქმიანობაც არ წარმოადგენს ამ პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ საქმიანობას, ზედაპირული წყლის ობიექტში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ჩაშვებით, რომელთა კონცენტრაცია ჩამდინარე წყალში აღემატება მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ კონცენტრაციას ან რომელთა ზედაპირული წყლის ობიექტ(ებ)ში ჩაშვება არ შეიძლება მოქმედი კანონმდებლობით.

2. ზედაპირული წყლის ობიექტების დაბინძურებით, გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება წარმოებს მე-8 დანართში მოცემული დამაბინძურებელი ნივთიერების ჩაშვებისათვის.

3. ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მასა (P) განისაზღვრება:

ა) ინსტრუმენტული გაზომვებითა და შესაბამისი დოკუმენტაციის მიხედვით, მათ შორის, დამაბინძურებელი ობიექტის ტექნოლოგიური მონაცემების, ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მოცულობისა და ხანგრძლივობის ან კონცენტრირებული ხსნარების, რეაგენტების, ნედლეული პროდუქტებისა და ნარჩენების ჩაშვების მოცულობის გამოანგარიშებით;

ბ) იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინსტრუმენტული გაზომვების ჩატარება, დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მასა შეიძლება დადგინდეს შესაბამისი დოკუმენტაციის მიხედვით, მათ შორის, დამაბინძურებელი ობიექტის ტექნოლოგიური მონაცემების, ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მოცულობისა და ხანგრძლივობის ან კონცენტრირებული ხსნარების, რეაგენტების, ნედლეული პროდუქტებისა და ნარჩენების ჩაშვების მოცულობის გამოანგარიშებით.

4. ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებული თითოეული დამაბინძურებელი ნივთიერების მასა ინსტრუმენტული გაზომვების შემთხვევაში განისაზღვრება შემდეგი ფორმულით:

$$P=Q \times (F - D) \times t \times 10^{-6} \quad (1)$$

ა) სადაც:

ა.ა) P – არის ჩაშვებული დამაბინძურებელი ნივთიერების მასა ტონებში;

ა.ბ) Q – დამაბინძურებელ ნივთიერებათა შემცველი ჩამდინარე წყლების ხარჯი მ³/საათში;

ა.გ) F – ჩაშვების პერიოდში ჩამდინარე წყლებში ლაბორატორიული ანალიზით განსაზღვრულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ფაქტობრივი კონცენტრაცია, მგ/ლ;

ა.დ) D – ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა დასაშვები კონცენტრაცია, თანახმად ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმებისა, მგ/ლ;

ა.ე) იმ შემთხვევაში, თუ დამაბინძურებელ ობიექტს კონკრეტული დამაბინძურებელი ნივთიერებ(ებ)ისათვის არ გააჩნია ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) შეთანხმებული ნორმები, D – დასაშვები კონცენტრაციის მაჩვენებლად გამოიყენება „გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 3 იანვრის №17 დადგენილებით დამტკიცებულ რეგლამენტს დაქვემდებარებული ობიექტებისთვის დადგენილი ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაცია ჩამდინარე წყალში (ზ.დ.კ.), ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვებულია ისეთი დამაბინძურებელი ნივთიერება, რომლისთვისაც არ არის დადგენილი ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაცია (ზ.დ.კ.) – D=0;

ა.ვ) t – არის დამაბინძურებელი ნივთიერების შემცველი ჩამდინარე წყლების ჩაშვების ხანგრძლიობა საათებში.

5. ზედაპირული წყლის ობიექტში დამაბინძურებელი ნივთიერების ჩაშვების ხანგრძლივობად ჩაითვლება უშუალოდ დამაბინძურებელი ნივთიერების ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვების

პერიოდი (მაგრამ არაუმეტეს 12 თვისა), ხოლო თუ რეგულირების ობიექტზე წინა პერიოდში განხორციელებულია ინსპექტირება, რომლითაც ზედაპირული წყლის ობიექტში დამაბინძურებელი ნივთიერების ჩაშვების ფაქტი არ ფიქსირდება – დამაბინძურებელი ნივთიერების ჩაშვების ფაქტის აღმოჩენის შემთხვევაში, ჩაშვების პერიოდის ათვლა დაიწყება წინა პერიოდში განხორციელებული ინსპექტირების თარიღიდან (მაგრამ არაუმეტეს 12 თვისა).

6. წყლის ობიექტებში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ჩაშვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანი გამოიანგარიშება ფორმულით:

$$Y=P \cdot A \quad (2)$$

ა) სადაც:

ა.ა) Y – არის გარემოსათვის მიყენებული ზიანის რაოდენობა ლარებში;

ა.ბ) P – ჩაშვებული დამაბინძურებელი ნივთიერების მასა ტონებში;

ა.გ) A – ერთი ტონა დამაბინძურებელი ნივთიერების ჩაშვების მაჩვენებელი ლარებში, რომელიც თითოეული ნივთიერებისთვის მოცემულია მე-8 დანართში.

მუხლი 11. შავი ზღვის წყლების დაბინძურებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშების წესი

1. შავი ზღვის წყლების დაბინძურებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება ხორციელდება:

ა) ზღვის წყლების დაბინძურებისას, რომელიც გამოწვეულია მასში ხმელეთზე ან ზღვაში განლაგებული სტაციონარული საწარმოო ან სხვა ობიექტებიდან დამაბინძურებელ ნივთიერებათა იმ რაოდენობის მუდმივი ჩაშვებით, რომელიც აღემატება ზღვაში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) დამტკიცებულ ნორმატივებს;

ბ) ზღვის წყლების დაბინძურებისას, რომელიც გამოწვეულია მასში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ავარიული ჩაშვებით როგორც გემებიდან, ისე სტაციონარული საწარმოო ან სხვა ობიექტებიდან.

2. ავარიულ ჩაშვებად ითვლება, როდესაც დამაბინძურებელ ნივთიერებათა რაოდენობა 10-ჯერ და მეტად აღემატება ზღვაში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) დამტკიცებულ ნორმატივებს, აგრეთვე დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ნებისმიერი რაოდენობის უნებართვო ჩაშვება.

3. ეს წესი არ ვრცელდება „შავი ზღვის დაბინძურებისგან დაცვის კონვენციის“ – ბუქარესტის 1992 წლის კონვენციის მე-4 მუხლით გათვალისწინებულ საზღვაო და საჰაერო ხომალდებზე.

4. ვიზუალური დათვალიერებით ან ინსტრუმენტული გაზომვებით განისაზღვრება ზღვის წყლების დაბინძურების ყოველი შემთხვევა, რომელიც შეიძლება დაფიქსირდეს ქვემოთ ჩამოთვლილი ერთი ან რამდენიმე ფაქტის გამოვლენით, კერძოდ:

ა) მცურავი საშუალებებიდან, წყალმოსარგებლე ან სხვა საწარმოო ობიექტებიდან და გაზსადენის ან ნავთობსადენის სისტემიდან ერთი ან რამდენიმე დამაბინძურებელი ნივთიერების ზღვაში ჩაშვება;

ბ) ზღვის ზედაპირი ნაწილობრივ დაფარულია ნავთობპროდუქტების ან ზეთის შემცველი აფსკით, მასზე ცურავს ნარჩენი ან ზღვის ზედაპირმა დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ჩაშვების შედეგად შეიცვალა თავისი პირვანდელი შეფერილობა;

გ) შავი ზღვის მოცემულ აკვატორიაში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა კონცენტრაცია აღემატება აღნიშნული აკვატორიის ფონური დაბინძურების დონეს;

დ) ზღვის ცხოველთა სამყაროს ობიექტების დაღუპვა ან განადგურება.

5. შავი ზღვის წყლების დაბინძურებისას გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება ხდება ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ჩაშვებას საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებში, ტერიტორიულ ზღვასა და განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონის წყლებში.

6. შავი ზღვის წყლების დაბინძურებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის A_a და A_m -ს მნიშვნელობები გამოიანგარიშება ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მასიდან (P) გამომდინარე შესაბამის დანართებში მოყვანილი მონაცემების მეშვეობით, კერძოდ:

ა) დანართ 9-ში – ნავთობპროდუქტებისთვის;

ბ) დანართ 10-ში – ორგანული ნივთიერებებისთვის (ქანგადის ბიოლოგიური მოთხოვნების მიხედვით);

გ) დანართ 11-ში – შეწონილი ნაწილაკებისთვის;

დ) დანართ 12-ში – გემების მიერ თხევადი ან მშრალი ტვირთების სახით გადასატანი მავნე ნივთიერებებისთვის (მათი ტოქსიკურობის კატეგორიების მიხედვით, დანართი 13);

ე) სადაც A_a და A_m – არის დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ჩაშვებით ზღვის წყლების დაბინძურების გამო გარემოსთვის მიყენებული ზიანის სიდიდეები (ათას ლარებში).

7. დამბინძურებლის მიერ დაბინძურების სალიკვიდაციო სამუშაოების ჩატარების შემთხვევაში ამ ტექნიკური რეგლამენტით განსაზღვრული (გამოანგარიშებული) ზიანის რაოდენობა მცირდება და განისაზღვრება (გამოიანგარიშება) ფორმულით:

ა) ავარიული ჩაშვების დროს:

$$Y_a = A_a \times (1 - \alpha/100 \times K_m) \text{ ათას ლარებში}$$

ბ) მუდმივი ჩაშვების დროს:

$$Y_m = A_m \times (1 - \alpha/100 \times K_m) \text{ ათას ლარებში}$$

გ) სადაც:

გ.ა) Y_a და Y_m – დამაბინძურებელი ნივთიერებებით ზღვის წყლების დაბინძურების გამო

გარემოსთვის მიყენებული ზიანის სიდიდეებია, დაბინძურების სალიკვიდაციოდ გატარებულ ღონისძიებათა გათვალისწინებით;

გ.ბ) A_a და A_m – ზიანის სიდიდეებია, რომელთა დაანგარიშება ხდება ამ მუხლის მე-6 პუნქტის მიხედვით;

გ.გ) K_m – ზიანის სიდიდის შემცირების მაჩვენებელი კოეფიციენტია, რომელიც დამოკიდებული არის სალიკვიდაციო სამუშაოზე დახარჯულ დროზე (t ჩაშვების დამთავრებიდან დამაბინძურებელი ნივთიერების ΔP მასის აკრეფის დამთავრებამდე) და ისაზღვრება დანართი 14-ის მიხედვით;

დ) ΔP და α – აკრეფილი დამაბინძურებელი ნივთიერებათა მასა და პროცენტი დროის მონაკვეთში:

$$\alpha = \Delta P \times 100/P \%$$

8. სანაპირო ობიექტებიდან შავ ზღვაში ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა მასა განისაზღვრება:

ა) ზღვაში ავარიულად, ასევე მუდმივად ჩაშვებული დამაბინძურებელი ნივთიერებების მასა განისაზღვრება დამაბინძურებელი ობიექტის გამოკვლევისას იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებითაც ხასიათდებიან: ტექნოლოგიური მოცულობებიდან და მილსადენებიდან ჟონვის სიდიდე და ხანგრძლივობა, კონცენტრირებული ხსნარების, რეაგენტების, ნედლეული პროდუქტებისა და ნარჩენების ავარიული ჩაშვება. ზღვაში ჩაღვრილი ნავთობპროდუქტების მასა შეიძლება განისაზღვროს აფსკის გარე ნიშნებით (დანართი 15), როდესაც ღელვის დროს შეუძლებელია ინსტრუმენტული მეთოდის გამოყენება;

ბ) ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებული თითოეული დამაბინძურებელი ნივთიერების მასა როგორც ავარიული, ასევე მუდმივი ჩაშვების შემთხვევაში, განისაზღვრება ფორმულით:

$$P=Q \times (F - D) \times t \times 10^{-6}$$

სადაც:

ბ.ა) P – არის ჩაშვებული დამაბინძურებელი ნივთიერების მასა ტონებში;

ბ.ბ) Q – დამაბინძურებელ ნივთიერებათა შემცველი ჩამდინარე წყლების ხარჯი, მ³/საათში;

ბ.გ) F – ჩაშვების პერიოდში ჩამდინარე წყლებში ლაბორატორიული ანალიზით განსაზღვრულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ფაქტობრივი კონცენტრაცია, მგ/ლ;

ბ.დ) D – ჩამდინარე წყლებში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა დასაშვები კონცენტრაცია, თანახმად ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) ნორმებისა, მგ/ლ;

ბ.ე) იმ შემთხვევაში, თუ დამაბინძურებელ ობიექტს კონკრეტული დამაბინძურებელი ნივთიერებ(ებ)ისათვის არ გააჩნია ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ.) შეთანხმებული ნორმები, D – დასაშვები კონცენტრაციის მაჩვენებლად გამოიყენება „გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 3 იანვრის №17 დადგენილებით დამტკიცებულ რეგლამენტს დაქვემდებარებული ობიექტებისთვის დადგენილი ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაცია ჩამდინარე წყალში (ზ.დ.კ.), ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვებულია ისეთი დამაბინძურებელი ნივთიერება, რომლისთვისაც არ არის დადგენილი ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაცია (ზ.დ.კ.) – $D=0$;

ბ.ვ) t – დამაბინძურებელი ნივთიერების რაოდენობის შემცველი ჩამდინარე წყლების ჩაშვების ხანგრძლივობა სთ;

გ) დამაბინძურებელი ნივთიერების ჩაშვების ხანგრძლივობად ჩაითვლება უშუალოდ დამაბინძურებელი ნივთიერების ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვების პერიოდი (მაგრამ არაუმეტეს 12 თვისა), ხოლო თუ რეგულირების ობიექტზე წინა პერიოდში განხორციელებულია ინსპექტირება, რომლითაც ზედაპირული წყლის ობიექტში დამაბინძურებელი ნივთიერების ჩაშვების ფაქტი არ ფიქსირდება – დამაბინძურებელი ნივთიერების ჩაშვების ფაქტის აღმოჩენის შემთხვევაში ჩაშვების პერიოდის ათვლა დაიწყება წინა პერიოდში განხორციელებული ინსპექტირების თარიღიდან (მაგრამ არაუმეტეს 12 თვისა).

9. გემებიდან ზღვაში ჩაშვებული სამეურნეო-ფეკალური წყლების მოცულობა განისაზღვრება:

ა) გემებზე დაგროვილი სამეურნეო-ფეკალური წყლების საანგარიშო მოცულობა შემდეგი ფორმულით:

$$Q_{\text{საანგ}} = q \times n \times t \times 10^{-3}$$

სადაც:

ა.ა) **Q საანგ** – არის სამეურნეო-ფეკალური წყლების საანგარიშო მოცულობა (კუბ. მ), რომელიც უნდა დაგროვდეს გემზე ზღვის დაცვის სფეროში მოქმედი საერთაშორისო კონვენციის მოთხოვნების თანახმად;

ა.ბ) **q** – გემის ტიპის მიხედვით სამეურნეო-ფეკალური წყლების ხარჯი (ლიტრებში),

რომელიც არის დადგენილი 1 კაცზე დღე-ღამეში (ლ/დღ.კაცი);

ა.გ) **n** – გემზე მყოფი ეკიპაჟის წევრთა და მგზავრთა რაოდენობა;

ა.დ) **t** – განვლილი დროის ხანგრძლივობა (დღე-ღამე) მას შემდეგ, რაც უკანასკნელად მოხდა სამეურნეო-ფეკალური წყლების შემაგროვებელი მოცულობების დაცლა;

ა.ე) პირველი კატეგორიის გემზე სამეურნეო-ფეკალური წყლების დღეღამური ხარჯი 1 კაცზე შეადგენს 50 ლიტრს, ხოლო სხვა დანარჩენი კატეგორიის გემებზე 25 ლიტრს, (პირველ კატეგორიას განეკუთვნებიან გემები, რომელთა ნაოსნობის რაიონი არ არის შეზღუდული, ხოლო სიგრძე აღემატება 65 მეტრს, მიუხედავად ეკიპაჟის წევრთა რაოდენობისა);

ბ) გემებიდან ჩაშვებული სამეურნეო-ფეკალური წყლების მოცულობა გამოიანგარიშება შემდეგნაირად:

$$Q_{\text{ჩაშ}} = Q_{\text{საანგ}} - Q_{\text{ფაქ}}$$

სადაც:

ბ.ა) **Q საანგ** – სამეურნეო-ფეკალური წყლების საანგარიშო მოცულობა კუბ.მ, რომელიც განისაზღვრება ზემოთ მოყვანილი ფორმულით;

ბ.ბ) **Q ფაქ** – სპეციალურ მოცულობაში დაგროვილი სამეურნეო-ფეკალური წყლების ფაქტობრივი მოცულობა კუბ.მ;

გ) გემებს, რომელთაც გააჩნიათ „მარპოლ-73/78“ კონვენციის II, III, IV და V დანართების შესაბამისად მიღებული სერტიფიკატი, უფლება აქვთ, მოახდინონ სამეურნეო-ფეკალური წყლების ჩაშვება შავ ზღვაში დადგენილი საერთაშორისო ნორმების შესაბამისად. დაჯარიმებას შეიძლება დაექვემდებაროს მხოლოდ ის გემები, რომელთაც, „მარპოლ-73/78“ კონვენციის II, III, IV და V დანართების შესაბამისად, დანადგარები გამოსული აქვთ მწყობრიდან ან თუ ისინი არ შეესაბამებიან კონვენციის მოთხოვნებს. სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი ვალდებულია, ტექნიკური მდგომარეობის შემოწმებისა და ლაბორატორიული გამოკვლევების საფუძველზე, დაამტკიცოს დანადგარის მწყობრიდან გამოსვლის ან კონვენციის მოთხოვნებთან შეუსაბამობის ფაქტი.

10. გემებიდან და სანაპირო ობიექტებიდან ზღვაში ჩაღვრილი ნავთობპროდუქტების მასა გამოიანგარიშება:

ა) ჩატვირთვა-გადმოტვირთვითი ოპერაციების ჩატარების დროს მილსადენებიდან დაღვრილი ნავთობის მასა გამოიანგარიშდება შემდეგი ფორმულით:

$$P_5 = p \times Q \times t$$

სადაც:

ა.ა) **P₅** – ჩატვირთვა-გადმოტვირთვითი ოპერაციების ჩატარების დროს მილსადენებიდან დაღვრილი ნავთობის მასა ტონებში;

ა.ბ) ρ – ნავთობის კუთრი წონა, გ/სმ³;

ა.გ) Q – ჩატვირთვის ინტენსიურობა, მ³/სთ;

ა.დ) t – დრო, რომლის განმავლობაშიც მიმდინარეობდა ნავთობის დაღვრა, სთ;

ბ) ტანკებში (რეზერვუარებში) ნავთობის მოცულობის გაზომვის საშუალებით დაღვრილი ნავთობის მასა გამომანგარიშდება შემდეგი ფორმულით:

$$P_5 = \rho \times (V_1 - V_2)$$

სადაც:

ბ.ა) P_5 – ტანკებში (რეზერვუარებში) ნავთობის მოცულობის გაზომვის საშუალებით დაღვრილი ნავთობის მასა ტონებში;

ბ.ბ) ρ – ნავთობის კუთრი წონა, გ/სმ³;

ბ.გ) V_1 – ტანკში (რეზერვუარში) ნავთობის მოცულობა დაღვრამდე, მ³;

ბ.დ) V_2 – ტანკში (რეზერვუარში) ნავთობის მოცულობა დაღვრის შემდეგ, მ³;

გ) ნაპირზე გამორიყული ნავთობის მასის (P_6) გამომანგარიშება ხდება შემდეგი ფორმულით:

$$P_6 = S \times h \times P_1$$

სადაც:

გ.ა) P_6 – ნაპირზე გამორიყული ნავთობის მასა ტონებში;

გ.ბ) S – ნავთობით დაბინძურებული ნაპირის ფართობი, მ²;

გ.გ) h – ნიადაგში ნავთობის შეღწევის სიღრმე, მ;

გ.დ) P_1 – დაღვრილი ნავთობის მასა (გ), რომელსაც შეიცავს 1 კუბ. სმ დაბინძურებული ნიადაგი (გ/სმ³);

გ.ე) ნაპირზე გამორიყული ნავთობის მასა შეიძლება განისაზღვროს ვიზუალურადაც, დანართი 16-ის გამოყენებით.

11. გემებიდან ზღვაში გაუწმენდავი სამეურნეო-ფეკალური წყლების ჩაშვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამომანგარიშება ხდება შემდეგი ფორმულის გამოყენებით:

$$A_{\text{ფეკ.}} = Q_{\text{ჩაშ.}} \times a_{\text{ფეკ.}}$$

ა) სადაც:

ა.ა) $A_{\text{ფეკ.}}$ – არის სამეურნეო-ფეკალური წყლების ზღვაში ჩაშვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ოდენობა(ათას ლარებში);

ა.ბ) **Qჭაშ** – არის ზღვაში ჩაშვებული სამეურნეო-ფეკალური წყლების მოცულობა, რომლის განსაზღვრა წარმოებს ამ მუხლის მე-9 პუნქტის მიხედვით;

ა.გ) **a ფეკ.** – არის ზღვაში 1 კუბ.მ სამეურნეო-ფეკალური წყლების ჩაშვებით გარემოსათვის მიყენებული ზიანის სიდიდე, რომელიც შეადგენს 1100 ლარს.

12. ზღვაში თხევადი ან მშრალი მავნე ნივთიერებების ჩაშვებით გარემოსათვის მიყენებული ზიანის გამომანგარიშება მათი ტოქსიკურობის კატეგორიების მიხედვით:

ა) ზღვაში მავნე ნივთიერებათა ჩაშვებით გარემოსათვის მიყენებული ზიანის გამომანგარიშება წარმოებს ჩაშვებულ ნივთიერებათა მასისა და მათი ტოქსიკურობის კატეგორიების მიხედვით და გემებიდან ზღვის დაბინძურების თავიდან აცილების „მარპოლ-73/78“ კონვენციის მოთხოვნათა გათვალისწინებით;

ბ) ზღვაში ჩაშვებულ მავნე ნივთიერებათა მასა განისაზღვრება ამ პუნქტში მოყვანილი ხერხებით, აგრეთვე სპეციალურად ჩატარებული დაკვირვებების შედეგების მიხედვით;

გ) თხევადი ან მშრალი ტვირთის სახით გადასატანი მავნე ნივთიერებების ტოქსიკურობის კატეგორია დგინდება დანართი 13-ის მიხედვით. ის ნივთიერებები, რომლებიც არ არიან შესული ამ დანართში და რომელთა ტოქსიკურობაც არ არის განსაზღვრული, ზიანის დაანგარიშებისას მიეკუთვნებიან A კატეგორიას.

13. ბალასტური წყლების შავ ზღვაში უნებართვო ჩაღვრის შემთხვევაში წყლის მავნე და პათოგენური ორგანიზმების (ბაქტერიები, ჩხირები და ა.შ.) შემოტანით გარემოსათვის მიყენებული ზიანის ოდენობა გამოიანგარიშება დანართი 17-ში განსაზღვრული ზღვაში ჩაღვრილი ბალასტური წყლების როადენობის ($P_{ბალ.}$) მიხედვით.

მუხლი 12. ტექნიკურ რეგლამენტში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა

ტექნიკურ რეგლამენტში ცვლილება შედის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

დანართი 1

საბაზისო ნორმატივები საქართველოს მუნიციპალიტეტების

მიხედვით (ლარებში)

	მუნიციპალიტეტების დასახელება	1 ჰა სასოფლო -სამეურნეო დანიშნულების მიწის საბაზისო ნორმატივი (ლარებში)
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა		

1.	გაგრა	30 715
2.	გალი	34 001
3.	გუდაუთა	30 858
4.	გულრიფში	30 858
5.	სოხუმი	33 858
6.	ოჩამჩირე	33 858
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა		
7.	ქედა	28 572
8.	ქობულეთი	34 001
9.	ხელვაჩაური	33 429
10.	ხულო	26 429
11.	შუახევი	26 429
მუნიციპალიტეტები		
1.	ახალგორი	26 286
2.	აბაშა	33 001
3.	ადიგენი	19 715
4.	ამბროლაური	22 000
5.	ასპინძა	19 715
6.	ახალქალაქი	28 572
7.	ახალციხე	26 429
8.	ახმეტა	26 429
9.	ბაღდათი	28 572
10.	ბოლნისი	30 715
11.	ბორჯომი	19 857
12.	გარდაბანი	34 001
13.	გორი	30 715
14.	გურჯაანი	30 858

15.	დმანისი	28 572
16.	დედოფლისწყარო	30 858
17.	დუშეთი	19 715
18.	ვანი	28 572
19.	ზესტაფონი	28 572
20.	ზუგდიდი	31 858
21.	თელავი	30 858
22.	თერჯოლა	29 715
23.	თეთრიწყარო	27 429
24.	თიანეთი	23 858
25.	კასპი	28 572
26.	ლაგოდეხი	29 715
27.	ლანჩხუთი	30 858
28.	ლენტეხი	16 428
29.	მარნეული	34 001
30.	მესტია	15 429
31.	მარტვილი	28 572
32.	მცხეთა	30 715
33.	ნინოწმინდა	28 572
34.	ოზურგეთი	30 857
35.	ონი	17 718
36.	საგარეჯო	27 429
37.	სამტრედია	33 429
38.	საჩხერე	24 286
39.	სიღნაღი	28 572
40.	ტყიბული	19 715
41.	ქარელი	28 572

42.	ყვარელი	28 572
43.	ყაზბეგი	14 286
44.	ცაგერი	23 143
45.	ჩოხატაური	22 429
46.	ჩხოროწყუ	26 429
47.	წალენჯიხა	28 572
48.	წალკა	25 286
49.	წყალტუბო	33 858
50.	სენაკი	30 858
51.	ჰიათურა	15 429
52.	ხაშური	28 572
53.	ხარაგაული	18 715
54.	ხოზი	30 858
55.	ხონი	30 858
56.	ცხინვალი	30 715
57.	ჯავა	30 715
58.	თბილისი	34 001
59.	ქუთაისი	33 858
60.	ფოთი	31 858
61.	ბათუმი	34 001
62.	რუსთავი	34 001
63.	განსაკუთრებული რეგულირების ტერიტორიები	100 000

დანართი 2

მიწების დაბინძურების ხარისხის შეფასების ცხრილი

ზღვ.	I დონე	II დონე	III დონე	IV დონე	V დონე (ძალზე ძლიერი)
(მგ/კგ წიაღ- (დასა-	(დასა-				

	გზი)	შეგები	(სუსტი)	(საშუალო)	(ძლიერი)	
მიწის დაბინძურების ხარისხზე დამოკიდებული კოეფიციენტი, K		0	1.0	1.5	2.0	2.5
კოეფიციენტი L		<2	2-7	8-32	33-64	>64
არაორგანული ნაერთები:						
კადმიუმი	2,0	< ზღვ	ზღვ – 3-მდე	3 – 5-მდე	5 – 20	>20
ტყვია	6,0	< ზღვ	ზღვ – 125-მდე	125-250-მდე	250-600	>600
ვერცხლისწყალი	2,1	< ზღვ	ზღვ – 3-მდე	3-5-მდე	5-10	>10
დარიშხანი	2,0	< ზღვ	ზღვ – 20-მდე	20-30-მდე	30-50	>50
ცინკი	23,0	< ზღვ	ზღვ – 500-მდე	500-1500-მდე	1500-3000	>3000
სპილენძი	3,0	< ზღვ	ზღვ – 200-მდე	200-300-მდე	300-500	>500
კობალტი	5,0	< ზღვ	ზღვ – 50-მდე	50-150-მდე	150-300	>300
ნიკელი	4,0	< ზღვ	ზღვ – 150-მდე	150-300-მდე	300-500	>500
მოლიბდენი	4,6	< ზღვ	ზღვ – 40-მდე	40-100-მდე	100-200	>200
კალა	4,5	< ზღვ	ზღვ – 20-მდე	20-50-მდე	50-300	>300
ბარიუმი	2,8	< ზღვ	ზღვ – 200-მდე	200-400-მდე	400-2000	>2000
ქრომი	6,0	< ზღვ	ზღვ – 250-მდე	250-500-მდე	500-800	>800
წყალში ხსნადი ფტორი	10,0	< ზღვ	ზღვ – 15-მდე	15 – 25-მდე	25-50	>50
ვანადიუმი	150,0	< ზღვ	ზღვ – 225-მდე	225-300-მდე	300-350	>350
ორგანული ნაერთები:						
ქლორირებული ნახშირწყალ-ბადები (მათ შორის ქლორშემცველი პესტიციდები: DDT; GXYG; 2,4D და სხვა).	0,1/	< ზღვ	ზღვ – 5-მდე	5-25-მდე	25-50	>50
ქლორფენოლი	0,3/	< ზღვ	ზღვ – 1-მდე	1-5-მდე	5-10	>10
ფენოლი	0,3/	< ზღვ	ზღვ – 1-მდე	1-5-მდე	5-10	>10
პოლიქლორბიფენილი	/0,06	< ზღვ	ზღვ – 2-მდე	2-5-მდე	5-10	>10
პირიდინი	/0,01	< ზღვ	ზღვ – 0.1-მდე	0.1-3-მდე	3-20	>20
სტიროლი	0,1/	< ზღვ	ზღვ – 5-მდე	5-20-მდე	20-50	>50
ნავთობი	1000	< ზღვ	ზღვ – 2000-მდე	2000 -3000-მდე	3000 -5000	>5000
ბენზ(ა)პირენი	0,02/	< ზღვ	ზღვ – 0.01-მდე	0.01-0.25-მდე	0.25-0.5	>0.5

ბენზოლი	0,3/	< ზღვ	ზღვ – 1-მდე	1-3-მდე	3-10	>10
ალფამეთილსტროლი	0,5/	< ზღვ	ზღვ – 3-მდე	3-10-მდე	10-50	>50
ქსილოლი (ორთო, მეტა, პარა)	0,1/	< ზღვ	ზღვ – 3-მდე	3-30-მდე	30-100	>100
გოგირდოვანი შენაერთები გოგირდზე გადაანგარიშებით	160/	< ზღვ	ზღვ – 180-მდე	180-250-მდე	250-380	>380
2,4 D დიქლორფეოქსიმარმეჟა	0,1/	< ზღვ	ზღვ – 1-მდე	1-3-მდე	3-10	>10
ატრაზინი	0,01/	< ზღვ	ზღვ – 3-მდე	3-10-მდე	10-30	>30
აგელონი	0,01/	< ზღვ	ზღვ – 0,5-მდე	0,5-10-მდე	10-20	>20
ბენზინი	0,1/	< ზღვ	ზღვ – 2-მდე	2-10-მდე	10-30	>30
დეცისი	0,01/	< ზღვ	ზღვ – 0,1-მდე	0,1-0,25-მდე	0,25-0,5	>0,5
ბაილეტონი	/0,4	< ზღვ	ზღვ – 2-მდე	2-10-მდე	10-30	>30
ბაიფიდან	/0,02	< ზღვ	ზღვ – 0,1-მდე	0,1-0,5-მდე	0,5-5	>5
ზენკორი	0,2/	< ზღვ	ზღვ – 2-მდე	2-10-მდე	10-20	>20
პირამინი	/0,7	< ზღვ	ზღვ – 5-მდე	5-15-მდე	15-30	>30
მეტაზინი	/0,1	< ზღვ	ზღვ – 1-მდე	1-3-მდე	3-10	>10
პრომეტრინი	0,05/	< ზღვ	ზღვ – 1-მდე	1-4-მდე	4-10	>10
ტრიფორინი	/0,003	< ზღვ	ზღვ – 0,01-მდე	0,01-0,05-მდე	0,05-0,5	>0,5
პირიდატი	0,03/	< ზღვ	ზღვ – 0,1-მდე	0,1-3-მდე	3-10	>10
ტოლუოლი	0,3/	< ზღვ	ზღვ – 1-მდე	1-5-მდე	5-10	>10

დანართი 3

მიწების დაბინძურების სიღრმის მიხედვით გადასაცემი კოეფიციენტი (H)

დაბინძურების სიღრმე, სმ	H
0–20	10
0–50	20
>50	25

დანართი 4

საქართველოს ტყეზე და ტყის რესურსებზე უკანონო ქმედებით ზიანის მიყენებისას გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება

უკანონო ტყითსარგებლობის სახე		გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება (ლარებში)
1		2
1.	სოციალური ჭრის ტყეკაფის ან ტყითმოსარგებლის მიერ ტყეკაფის გამოყოფის წესის დარღვევა (გარდა გამოყოფილი ტყეკაფის სიმაღლის თანრიგსა და შემოწმების შედეგად დადგენილ ფაქტობრივი სიმაღლის თანრიგებს შორის სხვაობისა, თუ ტყეკაფში მოჭრილი ხეების მოცულობა არ აღემატება ტყეკაფის ფაქტობრივი სიმაღლის თანრიგით დასაშვებ მოცულობას)	– ათვისებულ ტყეკაფზე – ტყეკაფში მოჭრილი და გამოზიდული ხე-ტყის შესაბამისი სახეობისათვის დადგენილი ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის შესაბამისი მოსაკრებლის საერთო ოდენობის (თანხის) 30%, ხოლო ტყით სპეციალური სარგებლობის ფარგლებში განხორციელებული ჭრების შემთხვევაში – ტყეკაფში მოჭრილი და გამოზიდული ხე-ტყის შესაბამისი სახეობის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი ბუნებრივი რესურსით სარგებლობის მოსაკრებლის საერთო ოდენობის (თანხის) 30% – ნაწილობრივ ათვისებულ ტყეკაფზე – ტყეკაფში მოჭრილი და გამოზიდული ხე-ტყის შესაბამისი სახეობისათვის დადგენილი ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის შესაბამისი მოსაკრებლის ოდენობის 30%, ხოლო ტყით სპეციალური სარგებლობის ფარგლებში განხორციელებული ჭრების შემთხვევაში – ტყეკაფში მოჭრილი და გამოზიდული ხე-ტყის შესაბამისი სახეობის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი ბუნებრივი რესურსით სარგებლობის მოსაკრებლის საერთო ოდენობის (თანხის) 30%
2.	ჭრის შედეგად ტყეკაფში კორომის სიხშირის ნორმაზე დაბლა დაყვანა	ნორმაზე ზევით მოჭრილი ზეზემდგომი ხისთვის – ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ხუთმაგი ოდენობა
3.	ტყეკაფის ათვისების შემდეგ, თუ დადგინდა, რომ ტყეკაფზე ხმელი, ხმობადი, ძლიერ დაზიანებული ხეები ჭრაში არ იქნა დანიშნული ან ჭრაში დანიშნული ხეები არ იქნა მოჭრილი და გამოზიდული (გარდა კანონმდებლობით გათვალისწინებული შემთხვევისა)	ჭრაში არდანიშნული ან ჭრაში დანიშნული და ტყეკაფში მოუჭრელად და გამოუზიდავად დატოვებული მერქნული რესურსის – ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის მე-3 კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ოთხმაგი ოდენობა.
4.	ტყეკაფში ჭრის დროს ჭრაში დაუნიშნავი ფესვის ყელზე 12 სმ-ისა და მეტი დიამეტრის მქონე ხეების	მოჭრილი ხეების ოდენობის 10%-ზე ზევით დაზიანებული თითოეული ხისთვის – ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი ხარისხის ხისთვის – პირველი კატეგორიის, ხოლო მეორე ხარისხის ხისთვის – მესამე კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის სამმაგი ოდენობა.

	წაქცევა ან ღეროს გადატეხა, მოჭრილი ხეების 10%-ზე მეტი ოდენობის შემთხვევაში	შენიშვნა: ერთდროულად 2 ან მეტი მერქნიანი მცენარის დაზიანების შემთხვევაში, დასაშვებ პროცენტულ ოდენობაში პირველ რიგში ჩაითვლება ბუნებრივი რესურსების დაბალი მოსაკრებლის ან/და მცირე დიამეტრის მქონე ხეები
5.	მოჭრილი და მიყუდებული ან ნახევრად ჩაჭრილი (საშიში) ხეების დატოვება	თითოეული ხისთვის – ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი ხარისხის ხისთვის – პირველი კატეგორიის, ხოლო მეორე ხარისხის ხისთვის – მესამე კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ორმაგი ოდენობა
6.	მოზარდ-ადმონაცენის ამოძირკვა ან მოჭრა, ან განადგურება (გარდა მოჭრილი ხის წაქცევითა და დადგენილი წესით მორთრევით გამოწვეული დაზიანებისა/განადგურებისა)	ამოძირკვულ, დაზიანებულ ან განადგურებულ ფესვის ყელზე 12 სმ-ზე ნაკლები დიამეტრის თითოეული მცენარისათვის – ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ოდენობა
7.	ცოცხალი (ნედლი) მერქნიანი მცენარეების (ფესვის ყელზე 12 სმ-ისა და მეტი დიამეტრის მქონე) ნარგაობის უკანონოდ ამოძირკვა, მოჭრა ან დაზიანება, რამაც მათი სასიცოცხლო ფუნქციის შეწყვეტა გამოიწვია ან შეიძლება გამოიწვიოს	ა) ამოძირკვული (ნებისმიერი ხარისხის) ხის თითოეული კუბური მეტრისთვის – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ³-ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის შვიდმაგი ოდენობა, ხოლო საქართველოს ტყის კოდექსით გათვალისწინებული პირველი კატეგორიის დაცული ტყის შემთხვევაში ათმაგი ოდენობა; შენიშვნა: თუ ამოძირკვული ხის სახეობის დადგენა შეუძლებელია, ზიანის გაანგარიშება ხდება აღნიშნულ ფართობზე ან ლიტერში გაშენებული ან გაბატონებული ხის სახეობის მიხედვით; ბ) მოჭრილი ან დაზიანებული პირველი ხარისხის ხის თითოეული კუბური მეტრისთვის – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ³-ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის შვიდმაგი ოდენობა, ხოლო საქართველოს ტყის კოდექსით გათვალისწინებული პირველი კატეგორიის დაცული ტყის შემთხვევაში ათმაგი ოდენობა; გ) მოჭრილი ან დაზიანებული მეორე ხარისხის ხის თითოეული კუბური მეტრისთვის – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ³-ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის მე-3 კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის შვიდმაგი ოდენობა, ხოლო საქართველოს ტყის კოდექსით გათვალისწინებული პირველი კატეგორიის დაცული ტყის შემთხვევაში ათმაგი ოდენობა;
8.	ჭრის შედეგად მიღებული ნარჩენების განთავსების დადგენილი წესის დარღვევა	გაუქმენდავად დატოვებულ ტყეკაფის თითოეული ჰექტარზე, ჭრაში დანიშნული გაბატონებული ხის სახეობის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი ბუნებრივი რესურსით სარგებლობის მოსაკრებლის ერთმაგი ოდენობა.

9.	საქმიანობის შედეგად ნიადაგის დეგრადაცია, რაც გამოიწვევს ეროზიულ პროცესებს, თუ ტყეკაფის ათვისებისთანავე შესაბამისი ტერიტორია აღდგენილ არ იქნა პირვანდელ ან მასთან მიახლოებულ მდგომარეობაში	ამ შემთხვევაში, ზიანი იანგარიშება ამ ტექნიკური რეგლამენტის მე-4 მუხლის შესაბამისად
10.	გამოფისვა	გამოფისვლი შესაბამისი ხარისხის ხისთვის – ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი ხარისხის ხისთვის – პირველი კატეგორიის, ხოლო მეორე ხარისხის ხისთვის – მესამე კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის სამმაგი ოდენობა
11.	ტყის კულტურების განადგურება ან დაზიანება	ყოველ განადგურებულ ფესვის ყელზე 12 სმ-ზე ნაკლები დიამეტრის მქონე მცენარე – 20 ლარი
12.	წიწვიანი სახეობის მერქნიან მცენარეთა ფესვის ყელზე 12 სმ-მდე დიამეტრის სახეობების უკანონოდ მოჭრა ან წიწვიანი სახეობის მერქნიან მცენარეთა ფესვის ყელზე 12 სმ-ზე მეტი დიამეტრის სახეობებისათვის ვარჯის წვერის წაჭრით მცენარის დაზიანება	ყოველ მოჭრილ ან დაზიანებულ მცენარეზე – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის შვიდმაგი ოდენობა
13.	მინდორსაცავი და ქარსაცავი ტყის ზოლების ან სხვა დამცავი ნარგაობის დაზიანება, რაც მცენარის სასიცოცხლო ფუნქციის შეწყვეტას არ გამოიწვევს	დაზიანებული პირველი ხარისხის ხისთვის – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ერთმაგი ოდენობა; დაზიანებული მეორე ხარისხის ხისთვის – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის მე-3 კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ერთმაგი ოდენობა
14.	ტყის ნაყოფმომცემი (ჯონჯოლი, ქაცვი, კოწახური, შინდი, ნუში და სხვა) მცენარეების მოჭრა	ყოველ მოჭრილ მცენარეზე – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ხუთმაგი ოდენობა
		ა) ყოველ მოჭრილ ან ამოძირკვეულ უთხოვარზე ან/და ბზაზე ერთ ძირზე – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ათმაგი

15.	ბზის ან უთხოვარის მოჭრა, ამოძირკვა ან დაზიანება ტოტების მოჭრით	ოდენობა; ბ) თუ ცნობილია დაზიანებული მცენარეების რაოდენობა, ყოველ დაზიანებულ მცენარეზე – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ³-ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის 15%; გ) თუ დაზიანებული მცენარეების რაოდენობის დადგენა შეუძლებელია – ყოველ მოტეხილ 20 სმ-მდე სიგრძის ტოტზე – 1 ლარის ოდენობით, ხოლო ყოველ მოტეხილ 20 სმ-ზე მეტი სიგრძის ტოტზე – 2 ლარის ოდენობით
16.	ზეხმელი, ჩახერგილი (მათ შორის, წაქცეული) ხეების უნებართვოდ მოჭრა, დამზადება	ასეთ თითოეულ ხეზე – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის მე-3 კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ხუთმაგი ოდენობა
17.	უკანონო მოვება სახელმწიფო ტყის დაცულ ტერიტორიებზე	დაზიანებულ ან განადგურებულ მცენარეზე – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის 5%
18.	საქართველოს ტყის ფართობის მითვისება (თვითნებური ან უკანონო დაკავება, ასევე დაუბრუნებლობა) შენობა-ნაგებობის განთავსებით (გარდა დროებითი შენობა-ნაგებობისა) (შენიშვნა)	შენობა-ნაგებობით დაკავებული ფართობის ყოველ კვადრატულ მეტრზე – შესაბამისი მუნიციპალიტეტის მიხედვით, ტექნიკური რეგლამენტის დანართ 1-ით გათვალისწინებული 1 ჰა ურწყავი სახნავის ათვისების საბაზისო ნორმატივის მიხედვით, 1 კვ.მ-ისთვის დადგენილი საბაზისო ნორმატივის შესაბამისად განსაზღვრული თანხის ხუთმაგი ოდენობა
19.	საქართველოს ტყის მიწებზე ტყის დაზიანება რადიაქტიური, ბაქტერიოლოგიური, ქიმიური ან სხვა მავნე ნივთიერებებით, სამრეწველო, საყოფაცხოვრებო ან სხვაგვარი ჩამდინარე წყლებითა და ნარჩენებით, აგრეთვე მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევით	მიწის დაზიანების შემთხვევაში, ზიანი იანგარიშება ამ ტექნიკური რეგლამენტის მე-3 მუხლის შესაბამისად გამხმარ ან დაზიანებულ მერქნიან თითოეულ მცენარეზე, ასევე არამერქნიან თითოეულ მცენარეზე (ბუჩქნარები) – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ³-ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ათმაგი ოდენობა
20.	ბუჩქების (ასევე ქვეტყის) ამოძირკვა, მოჭრა	ყოველ ასეთ მოჭრილ ან ამოძირკვულ მცენარეზე შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ³-ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის ხუთმაგი ოდენობა; თუ ამოძირკვული მცენარის სახეობის დადგენა შეუძლებელია, ზიანის გაანგარიშება ხდება აღნიშნულ ფართობზე გაშენებული ან გაბატონებული სახეობის მიხედვით

21.	ტყის არამერქნული რესურსების უნებართვოდ შეგროვება სამეწარმეო მიზნით ან რესურსის მოპოვება ტყითსარგებლობის სანებართვო დოკუმენტში მითითებული ვადების დარღვევით ან ტერიტორიის გარეთ	გარემოდან ამოღებულ შესაბამის მცენარეთა არამერქნული რესურსებითა და მათი პროდუქტებით სარგებლობისთვის დაწესებული მოსაკრებლის ათმაგი ოდენობა
22.	ტყის მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებითა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებით სამრეწველო მიზნით სარგებლობა ტყითსარგებლობის სანებართვო დოკუმენტის გარეშე ან სარგებლობა ტყითსარგებლობის სანებართვო დოკუმენტში მითითებული ვადების დარღვევით ან ტერიტორიის გარეთ	მოპოვებული პროდუქციის სარგებლობისთვის დაწესებული მოსაკრებლის ხუთმაგი ოდენობა
23.	უკანონო ხვნა დაცულ ტყეში	ყოველი 1 მ ² მოხნული მიწისთვის – 10 ლარი
24.	სანიტარიული ჭრის (ზეხმელი, ხმობადი, ძლიერ ფაუტი (ფუტურო) და მავნებლებით ძლიერ დაზიანებული ხეების მოჭრა) ისეთ სიხშირეში ჩატარება, რომელიც იწვევს სიხშირის 0,3-ზე ან ნაკლებზე დაყვანას განსაკუთრებული აუცილებლობის ან სათანადო არგუმენტების არარსებობისას	ა) მოჭრილი პირველი ხარისხის ხისთვის – შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ³-ის) სარგებლობისთვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის სამმაგი ოდენობა; ბ) მოჭრილი მეორე ხარისხის ხისთვის შესაბამის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ³-ის) სარგებლობისთვის შესაბამისი ჯგუფის მე-3 კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის სამმაგი ოდენობა
25.	უკანონო მრგვალი ხე-ტყის ტრანსპორტირება, შენახვა	შესაბამისი სახეობის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის პირველი კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის შვიდმაგი ოდენობა
26.	უკანონო ხე-ტყის (გარდა მრგვალი ხე-ტყისა (მორისა)) ტრანსპორტირება, შენახვა	შესაბამისი სახეობის ტყის მერქნიან სახეობათა (1 მ ³ -ის) სარგებლობისათვის შესაბამისი ჯგუფის მე-3 კატეგორიისთვის დადგენილი მოსაკრებლის შვიდმაგი ოდენობა.

შენიშვნა:

დროებითი შენობა-ნაგებობა არის ანაკრები ელემენტებისგან შედგენილი, ასაწყობ დასაშლელი ან/და მობილური კონსტრუქციული სისტემა, რომელიც მიწასთან ან/და წყალთან დაკავშირებულია საკუთარი წონით ან/და მშრალი არამონოლითური ჩამაგრებით და არ გააჩნია მიწისქვეშა სათავსები (გარდა სატრანსპორტო საშუალებისა).

მწვანე ნარგავების აღდგენითი ღირებულება ლარებში

	I ჯგუფი	II ჯგუფი	III ჯგუფი	IV ჯგუფი		V ჯგუფი
4 სმ-მდე ჩათვლით	17	15	12	8	6	
4,1-8 სმ	32	30	22	17	13	
8,1-12 სმ	47	45	35	32	20	
12,1-16 სმ	62	60	45	42	27	
16,1-20 სმ	77	75	55	50	34	
20,1-24 სმ	92	90	65	55	41	
24,1-28 სმ	107	105	75	55	48	
28,1-32 სმ	122	120	90	55	55	
32,1-36 სმ	137	135	110	55	55	
36,1-40 სმ	152	150	130	55	55	
40,1-44 სმ	167	165	145	55	55	
44,1-48 სმ	182	180	160	55	55	
48,1-52 სმ	197	195	170	55	55	
52,1-56 სმ	212	210	180	55	55	
56,1 სმ-ის ზევით	235	225	200	55	55	

თევზისა და სხვა ჰიდრობიონტების უკანონო მოპოვების შედეგად

მიყენებული ზიანის ოდენობა

N°	მოპოვებული რესურსი	ზიანის ოდენობა ერთ კილოგრამზე ლარებში
ქიცვიანი ზვიგენისებრნი		

1	ქიკვიანი ზვიგენი (კატრანი)	24,3
სკაროსისებრნი		
2	ზღვის მელა, ქიკვიანი სკაროსი	22,3
კუდჩხვლეტისებრნი		
3	ზღვის კატა	22,3
ზუთხისებრნი		
4	სვია	155
5	ფორეჯი (ჯარაღანა)	155
6	შავი ზღვა – აზოვის (კოლხური ზუთხი)	155
7	ფორონჯი (ატლანტური ზუთხი)	155
8	ტარაღანა	155
ქაშაყისებრნი		
9	შავი ზღვის ქარსალა (შპროტი)	6
10	ჩვეულებრივი ქარსალა	6
11	ტროპიკული სარდინე	21,7
12	სარდინელა	21,7
13	პალიასტომის ქაშაყი (დიპა ქაშაყი)	21,7

14	აზოვის ქაშაყი	21,7
15	შავი ზღვის ქაშაყი	24,5
16	შავი ზღვის ქაფშია	8,2
17	აზოვის ქაფშია	8,2
ორაგულისებრნი		
18	შავი ზღვის ორაგული	126
19	მდინარის/ტბის კალმახი	84,8
20	ცისარტყელა კალმახი	49,8
სიგისებრნი		
21	ჭაფალა	26,4
22	ლადოგური რიპუსი	26,4

23	პელიადი	26,4
24	ლადოგური სიგი	26,4
ქარიელაპიასებრნი		
25	წერი (ქარიელაპია)	24,1
გველთევზასებრნი		
26	მდინარის გველთევზა	120
27	ზღვის გველთევზა	120
კობრისებრნი		
28	ნაფოტა	18,5
29	მორევის ნაფოტა	41,2
30	კავკასიური ქაშაპი	20,5
31	ჯუჯა ქაშაპი	12,8
32	ფარფლწითელა	14,4
33	შავწარბა	25,2
34	სქელშუბლა	22,1
35	ჭერეხი	41,2
36	გუწუ (ლოქორია)	28,2
37	ტობი	41,2
38	ამიერკავკასიური ციმორი	15,8
39	ხრამული	60
40	წვერა	43
41	თრისა (შამაია)	45
42	კარჩხანა	18,7
43	თეთრი ამური	31,9
44	ჩვეულეზრივი ბლიკა	38,2
45	ამიერკავკასიური ბლიკა	18,5
46	კაპარკინა	41
47	მცირე ვიმბა	26,4
48	ტაფელა	10
49	ველური კობრი, გოჭა	41,2
50	მურწა	40
51	ქანარი	41,2

ღღავესებრნი		
52	მდინარის ღღავი (ლოქო)	31,3
სარდანისებრნი		
53	სარდანი	27,5
ვითევეზასებრნი		
54	ზღვის ღღაბუტა	21,7
55	მერლანგი	26,3
56	მერლუზა	26,3
ზღვის ქორჭილასებრნი		
57	ლავრაკი	36,5
მდ. ქორჭილასებრნი		

58	მდინარის ქორჭილა	18,2
59	ფარგა	34,3
სტავრიდასებრნი		
60	შავი ზღვის სტავრიდა	24,5
61	აზოვის სტავრიდა	24,5
ლუფარისებრნი		
62	ლუფარი	36,5
ნაგვერდულასებრნი		
63	ბაცი და მუქი ნაგვერდულა (კუზანულა)	66,3
სპარისებრნი		
64	ზღვის კარჩხანა	21,7
სმარიდისებრნი		
65	სმარიდა	21,7
ხონთქარასებრნი (ბარაბულისებრნი)		
66	შავი ზღვის ხონთქარა (ბარაბული)	29,1
ლაბრადისებრნი		
67	მწვანულა	21,7

ზღვის ურჩხულისებრნი		
68	ზღვის ურჩხული	25,8
ვარსკვლავთმრიცხველისებრნი		
69	ზღვის ძროხა (ვარსკვლავთმრიცხველი)	21,7
გველმზგავსასებრნი		
70	გველმზგავსა (ოფიდიონი)	21,7
სკუმბრიასებრნი		
71	თინუსი	37,5
72	პელამიდა	28
73	სკუმბრია	25,5
ღორჯოსებრნი		
74	მდინარის ღორჯოები	8,8
75	ზღვის ღორჯოები	22,1
76	ღორჯოსებრნი	14,4
სკორპენასებრნი		
77	სკორპენა (ზღვის ჩიქვი)	21,7
ზღვის მამლისებრნი		
78	ზღვის მამალი	40
კეფალებისებრნი		
79	ჩვეულებრივი კეფალი (ლობანი)	32
80	ოქროსფერი კეფალი	32
81	მახვილცხვირა კეფალი	32
82	ელინგასი	32
ზღვის ენისებრნი		
83	ზღვის ენა	19,1
კალკანისებრნი		
84	შავი ზღვის კალკანი	142
კამბალასებრნი		
85	მდინარის კამბალა (გლოსა)	38,2

86	მდინარის კიბო	70
87	ლაპანი	21,2
88	მიდია და სხვა ორსაგდულიანი მოლუსკები	28,9
89	გარნელი (კრევერები) და სხვა ათფეხიანი კიბორჩხალები	25
სხვა თევზები და ჰიდრობიონტები		
90	სხვა თევზები და ჰიდრობიონტები	12,5
91	წყალმცენარეები	0,50
ზღვის ძუძუმწოვრები		ზიანის ოდენობა თითოეულ ეგზემპლარზე, ლარებში
92	თეთრგვერდა დელფინი	900
93	აფალინა	10000
94	ზღვის ღორი	500

დანართი 7

ცხოველთა სამყაროს ობიექტების უკანონოდ მოპოვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამომანგარიშება

№	ცხოველთა სამყაროს ობიექტთა სახეობების ჩამონათვალი	ზიანის თანხა 1 სულზე ლარებში
	ღორიხვასნაირნი	
1.	წითელყელა ღორიხვა	45
2.	შავყელა ღორიხვა	45
	კოკონასნაირნი (მურტალასნაირნი)	
3.	დიდი კოკონა	30
4.	რუხლოყელა კოკონა	30
5.	სწორნისკარტა (ან წითელყელა) კოკონა	30
6.	აპრეხილნისკარტა (ან შავყელა) კოკონა	30
7.	მცირე კოკონა	30
	ქარიშხალასნაირნი	

8.	ხმელთაშუაზღვის ქარიშხალა	40
	ვარხვისნაირნი	
9.	ვარდისფერი ვარხვი	250
10.	ქოჩორა (ხუჭუჭა) ვარხვი	250
11.	დიდი ჩვამა	45
12.	ქოჩორა ჩვამა	45
13.	მცირე ჩვამა	250
	ყარყატისნაირნი	
14.	რუხი ყანჩა	60
15.	წითური (ქარცი) ყანჩა	60
16.	დიდი თეთრი ყანჩა	60
17.	მცირე თეთრი ყანჩა	60
18.	ეგვიპტური (მწყემსი) ყანჩა	60
19.	ყვითელი ყანჩა	60
20.	ლამის ყანჩა	60
21.	მცირე ყარაულა	50
22.	დიდი ყარაულა (წყლის ბულა)	250
23.	ჟერო	250
24.	ივეოსი	50
25.	თეთრი ყარყატი	60
26.	შავი ყარყატი	60
	ფლამინგოსნაირნი	
27.	ჩვეულებრივი ფლამინგო	150
	ბატისნაირნი	
28.	წითელნისკართა (სისინა) გედი	400
29.	ყვითელნისკარტა (მყივანი) გედი	400
30.	მცირე მყივანი გედი	150
31.	რუხი ბატი	150
32.	მეკალოე ბატი	150
33.	მცირე თეთრშუბლა ბატი	300
34.	დიდი თეთრშუბლა ბატი	150

35.	წითელყელა ბატი (წითელჩიჩახვა კაზარი)	400
36.	ამლაყი იხვი	60
37.	წითელი იხვი	400
38.	გარეული იხვი	60
39.	რუხი იხვი	60
40.	თეთრშუბლა იხვი	60
41.	სტვენია იხვი (ჭიკვარა)	60
42.	ქახჰახა იხვი (იხვინჯა)	50
43.	ბოლოსადგისა (კუდსადგისა) იხვი	50
44.	განიერნისკარტა იხვი	50
45.	მარმარილოსებრი იხვი	50
46.	წითელნისკარტა ყურყუმელა	300
47.	ქოჩორა ყვინთია	50
48.	ზღვის ყვინთია	50
49.	წითელთავა ყვინთია	50
50.	თეთრთვალა ყვინთია	50
51.	თეთრფრთიანი გარიელა (ტურპანი)	400
52.	ამაყა	50
53.	დიდი ბატასინა	50
54.	გრძელნისკარტა ბატასინა	50
55.	მცირე ბატასინა	50
56.	თეთრთავა იხვი	400
	შეგარდნისნაირნი	
57.	შაკი	400
58.	თეთრკუდა ფსოვი (თეთრკუდა არწივი)	600
59.	წითელი ძერა (ბორა)	80
60.	ძერა	80
61.	გველიჭამია (ძერაბოტი)	600
62.	ქორცქეიტა (შავთვალა მიმინო, ლევანმიმინო)	80
63.	მიმინო	80

64.	ქორი	50
65.	ჩვეულებრივი კაკაჩა	50
66.	ფეხბანჯგვლიანი კაკაჩა	50
67.	ველის (გრძელფეხა) კაკაჩა	50
68.	კრაზანაჭამია (ირაო)	50
69.	ქორისებრი არწივი	80
70.	ჩია არწივი	80
71.	ბეკობის (თეთრმხრება) არწივი	550
72.	დიდი მყივანი არწივი (დიდი თეთრლაქებიანი არწივი)	60
73.	მცირე მყივანი არწივი (მცირე თეთრლაქებიანი არწივი)	60
74.	ველის არწივი	550
75.	მთის არწივი	550
76.	ფასკუნჯი	550
77.	ბატკანძერი (წვერიანი სვავი, ყაჯირი, კრავიჭამია)	550
78.	სვავი	550
79.	ორბი	550
80.	ჭაობის ძელქორი (ჭაობის ბოლოზეჭედა)	80
81.	მინდვრის ძელქორი (მინდვრის ბოლოზეჭედა)	80
82.	ველის ძელქორი (ველის ბოლოზეჭედა)	80
83.	მდელოს ძელქორი (მდელოს ბოლოზეჭედა)	80
84.	ბარი (გავაზი)	600
85.	წითელთავა შავარდენი	600
86.	შავარდენი	600
87.	მარჯანი	150
88.	ალალი	150
89.	წითელფეხა შავარდენი	150
90.	მცირე კირკიტა (ველის კირკიტა)	600
91.	ჩვეულებრივი კირკიტა	80
	ქათმისნაირნი	
92.	კაკვასიური როჭო	400

93.	კავკასიური შურთხი	200
94.	კასპიური შურთხი	400
95.	კაკაბი	40
96.	გნოლი	250
97.	მწყერი	30
98.	დურაჯი	500
99.	კოლხური ხოხობი	120
	წეროსნაირნი	
100.	რუხი წერო	400
101.	წეროტურფა	400
102.	სავათი	400
103.	სარსარაკი	400
104.	ლაინა	50
105.	ქათამურა	50
106.	მცირე ქათამურა	50
107.	პაწაწა ქათამურა	400
108.	ღალღა	50
109.	წყლის ქათამურა	50
110.	მელოტა	50
111.	ხონტქრის ქათამი	400
	მეჭვავიასნაირნი	
112.	ზრვის კაჭკაჭი (სირკაჭკაჭი)	30
113.	ოჩოფეხა	200
114.	სადგისნისკარტა	200
115.	საყელოიანი წინტალა	30
116.	მცირე წინტალა	30
117.	ზღვის წინტალა	30
118.	ტიბუარა (მღრინავი)	30
119.	აზიური წინტალა	30
120.	სქელნისკარტა წინტალა	30

121.	ოქროსფერი მეჭავია	30
122.	რუხი მეჭავია (კვათარი)	30
123.	მეკენჭია	30
124.	პრანწია	30
125.	ველის პრანწია	30
126.	თეთრკუდა პრანწია	30
127.	თავზოლა მექვიშია	30
128.	წითელგულა მექვიშია	30
129.	შავმუცელა მექვიშია	30
130.	თეთრკუდა მექვიშია	30
131.	მცირე მექვიშია (კოკორინა-ბელურა)	30
132.	ისლანდიური მექვიშია	30
133.	ქვიშაქქია	30
134.	წითელკისერა (მრგვალნისკარტა) ტივტივა	30
135.	რუხი აპრეხილნისკარტა მექვიშია	30
136.	წითელფეხა მენაპირე (მსევანი)	30
137.	ლაქებიანი წითელფეხა მენაპირე (კოხტა ოვილო)	30
138.	მწვანეფეხა მენაპირე (დიდი ჭოვილო)	30
139.	ჭაობის მენაპირე (მერუე)	30
140.	ტყის მენაპირე	30
141.	შავი მენაპირე	30
142.	ჩვეულეზრივი მექვიშია (მებორნე)	30
143.	ტურუხტანი (მაჩხუბარა კოკორინა)	30
144.	დიდი კრონშნეპი	30
145.	წვრილნისკარტა (მცირე) კრონშნეპი	30
146.	საშუალო კრონშნეპი	30
147.	დიდი (შავკუდა) ლია	30
148.	ზოლიანკუდა ლია	30
149.	ტყის ქათამი (ვალდშნეპი)	30
150.	დიდი ჩიბუხა (გოჭა)	30
151.	ჩიბუხა	30

152.	ჩიბუხელა (გარშნეპი)	30
153.	თვალჭყეტია	30
154.	შავფრთიანი მერცხალა	30
155.	ქლალფრთიანი მერცხალა	30
156.	წვრილნისკარტა თოლია	30
157.	დიდი შავთავა თოლია	200
158.	ტბის თოლია	30
159.	მცირე თოლია	30
160.	შავთავა თოლია	30
161.	სომხური თოლია	30
162.	ყვითელფეხა თოლია	30
163.	შავზურგა (ფრთაშავი) თოლია	30
164.	ზღვის დიდი თოლია	30
165.	ვეჟანი თოლია	30
166.	აუდოუნის თოლია	30
167.	განიერკუდა თოლია-მეკობრე	30
168.	ვიწროკუდა თოლია-მეკობრე	30
169.	გრძელკუდა თოლია-მეკობრე	30
170.	თოლისნისკარტა თევზიყლაპია	30
171.	ჭრელნისკარტა თევზიყლაპია	30
172.	ჩვეულეზრივი თევზიყლაპია	30
173.	მცირე თევზიყლაპია	30
174.	კასპიური თევზიყლაპია	200
175.	ფრთათეთრი თევზიყლაპია	30
176.	შავი თევზიყლაპია	30
177.	ლოყათეთრი თევზიყლაპია	30
	მტრედისნაირნი	
178.	თეთრმუცელა გვრიტჩიტა	30
179.	შავმუცელა გვრიტჩიტა	30
180.	გარეული მტრედი	30
181.	გულიო (გვიძინი)	30

182.	ქედანი	30
183.	ჩვეულებრივი გვრიტი	30
184.	საყელოიანი გვრიტი	30
185.	სენეგალური (მაციანარა) გვრიტი	30
186.	გუგულისნაირნი	
187.	გუგული	30
188.	ბუსნაირნი	
189.	ზარნაშო	50
190.	ყურეზიანი ბუ (ოლოლი)	50
191.	ჭაობის ბუ	50
192.	წყრომი	50
193.	ბუკიოტი	50
194.	ჭოტი	40
195.	ტყის ბუ	40
196.	ბუხრინწა	40
	უფეხურასნაირნი	
197.	უფეხურა	40
	ნამგალასნაირნი	
198.	ნამგალა	30
199.	მეკირია (ანუ თეთრმუცელა ნამგალა)	30
	ყაპყაპისნაირნი	
200.	ოქროსფერი კვირიონი	30
201.	მწვანე კვირიონი	30
202.	ყაპყაპი	30
203.	ალკუნი	30
204.	ოფოფი	30
	კოდალასნაირნი	
205.	შავი კოდალა	40
206.	მწვანე კოდალა	40
207.	სირიული კოდალა	40

208.	დიდი ჭრელი კოდალა	200
209.	საშუალო ჭრელი კოდალა	40
210.	თეთრზურგა კოდალა	40
211.	მცირე ჭრელი კოდალა	40
212.	მაქცია	40
	ბელურასნაირნი	
213.	რქოსანი ტოროლა	30
214.	მცირე მოკლეთითა ტოროლა	30
215.	დიდი მოკლეთითა ტოროლა	30
216.	ორკოპლიანი ტოროლა	30
217.	ველის ტოროლა	30
218.	ფრთათეთრი ტოროლა	30
219.	ტყის ტოროლა	30
220.	მინდვრის ტოროლა	30
221.	ქოჩორა ტოროლა	30
222.	სოფლის მერცხალი	30
223.	კლდის მერცხალი	30
224.	მენაპირე მერცხალი	30
225.	ქალაქის მერცხალი	30
226.	ტყის მწყერჩიტა	30
227.	მდელოს მწყერჩიტა	30
228.	წითელგულა მწყერჩიტა	30
229.	მთის მწყერჩიტა	30
230.	მინდვრის მწყერჩიტა	30
231.	თეთრი ბოლოქანქარა	30
232.	რუხი ბოლოქანქარა	30
233.	ყვითელი ბოლოქანქარა	30
234.	ყვითელთავა ბოლოქანქარა	30
235.	მედუდუკე	30
236.	რუხი ღაჟო	30
237.	შავშუბლა ღაჟო	30

238.	წითელთავა ღაჟო	150
239.	ჩვეულებრივი ღაჟო	30
240.	ტყის ჭვინტაკა	30
241.	თეთრწარბა ჭვინტაკა	30
242.	ალპური ჭვინტაკა	30
243.	ჭრიჭინა-მეჩალია	30
244.	ჭრიჭინა-ჩიტი	30
245.	ბულბულისებრი ჭრიჭინა-ჩიტი	30
246.	ლელიანის მეჩალია	30
247.	ქაობის მეჩალია	30
248.	ლელიანის დიდი მეჩალია (შაშვისებრი მეჩალია)	30
249.	შავთხემა მეჩალია	30
250.	ქახჭახა მეჩალია	30
251.	წყლის მეჩალია	30
252.	გრძელკუდა მეჩალია	30
253.	ფართოკუდა ლერწამა	30
254.	მწვანე ბუტბუტა (მქირდავი)	30
255.	ბაცი ბუტბუტა (მქირდავი)	30
256.	ბოლომქნევარა ბუტბუტა (მქირდავი)	30
257.	მურა ბუტბუტა (მქირდავი)	30
258.	დიდი თეთრყელა ასპუჭაკა	30
259.	მცირე თეთრყელა ასპუჭაკა	30
260.	ბაღის ასპუჭაკა	30
261.	მიმინოსებრი ასპუჭაკა	30
262.	შავთავა ასპუჭაკა	30
263.	ყვითელთვალა ასპუჭაკა	30
264.	წითელთვალა ასპუჭაკა	30
265.	გაზაფხულა ჭივჭავი (ყარანა)	30
266.	ჩვეულებრივი ჭივჭავი (ყარანა)	30
267.	კავკასიური ჭივჭავი (ყარანა)	30
268.	თეთრმუცელა ჭივჭავი (ყარანა)	30

269.	მომწვანო ჭივჭავი (ყარანა)	30
270.	ყვითელთავა ნარჩიტა (ღაბუაჩიტი)	30
271.	წითელთავა ნარჩიტა (ღაბუაჩიტი)	130
272.	რუხი ბუზიჭერია (მემატლია)	30
273.	ქრელი ბუზიჭერია (მემატლია)	30
274.	თეთრყელა ბუზიჭერია (მემატლია)	30
275.	წითელყელა (მცირე) ბუზიჭერია (მემატლია)	30
276.	ნახევრად-თეთრყელა ბუზიჭერია (მემატლია)	30
277.	შავთავა ოვსადი	30
278.	თეთრწარბა (მდელოს) ოვსადი	30
279.	კლდის ლურჯი შაშვი	30
280.	კლდის ქრელი შაშვი	30
281.	ჩვეულებრივი მელორდია	30
282.	უდაბნოს მელორდია	30
283.	ბუქნია-მელორდია	30
284.	წითელკუდა მელორდია	30
285.	შავყურა მელორდია	30
286.	შავზურგა მელორდია (მელოტჩიტა)	30
287.	თეთრზურგა მელორდია (მელოტჩიტა)	30
288.	შავი ბოლოცეცხლა	30
289.	ბოლოცეცხლა	30
290.	წითელმუცელა ბოლოცეცხლა	130
291.	გულწითელა	30
292.	ცისფერგულა	30
293.	აღმოსავლური ბულბული (იადონი)	40
294.	ჩვეულებრივი ბულბული (იადონი)	40
295.	თეთრყელა ბულბული (იადონი)	40
296.	ჟღალი ბულბული (მაფშალია, წითური ასპუჭაკა)	130
297.	შაშვი	50
298.	თეთრგულა შაშვი	50
299.	რუხთავა შაშვი	50

300.	თეთრწარბა (ფრთაწითელი) შაში	50
301.	წრიპა შაში (მგალობელი შაში)	50
302.	ჩხართვი	50
303.	შაყყელა შაში (ჯიჯლი)	50
304.	ულვაშა წივწივა	140
305.	თოხიტარა	40
306.	ჩვეულეზრივი რემეზი (თერძი)	40
307.	მცირე წივწივა (წიწკანა)	40
308.	დიდი წივწივა (წიწკანა)	40
309.	მოლურჯო წივწივა (წიწკანა)	40
310.	შავთავა წივწივა (წიწკანა)	40
311.	ხმელთაშუა ზღვის წივწივა (წიწკანა)	40
312.	ქოჩორა წივწივა (წიწკანა)	40
313.	ჩვეულეზრივი ხეცოცია	40
314.	დიდი კლდეცოცია	40
315.	მცირე კლდეცოცია	40
316.	შავთავა ხეცოცია	40
317.	ფრთაწითელი კლდეცოცია	40
318.	ჩვეულეზრივი მგლინავა	40
319.	მოკლეთითა მგლინავა	140
320.	ჭინჭრაქა (ღობემძვრალა)	40
321.	წყლის შაში	40
322.	მეფეტვია (ანუ მინდვრის გრატა)	40
323.	კლდის გრატა	40
324.	მოყვითალო გრატა	40
325.	შაყყელა გრატა	40
326.	შავთავა გრატა	40
327.	ბადის გრატა	40
328.	ლელიანის გრატა	40
329.	რუხკისერა გრატა	40
330.	მოზამთრე (ან ჩრდილოეთის) სკვინჩა	40

331.	სკვინჩა (ნიბლია)	40
332.	ჩიტბატონა	40
333.	შავთავა მწვანულა	40
334.	მწვანულა	40
335.	მთის ჭვინტა	40
336.	ჭვინტა (მეკანაფია)	40
337.	სტვენია	40
338.	კულუმბური	40
339.	ფრთაწითელი კოჭობურა	130
340.	წითელშუბლა მთიულა	40
341.	მოყვითალო მთიულა	40
342.	ჩვეულეზრივი კოჭობა	40
343.	დიდი კოჭობა	130
344.	ნისკარტმარწყხა	40
345.	შავგულა (ესპანური) ბელურა	30
346.	მინდვრის ბელურა	30
347.	სახლის ბელურა	30
348.	მეთოვლია	30
349.	კლდის ბელურა	30
350.	მკრთალი (მოკლეთითა) კლდის ბელურა	30
351.	შოშია (შროშანი)	40
352.	ვარდისფერი შოშია (ტარბი)	40
353.	მოლალური	40
354.	ჩხიკვი	40
355.	კაჭკაჭი	40
356.	წითელნისკარტა მალრანი	30
357.	ყვითელნისკარტა მალრანი	30
358.	ყორანი	40
359.	ქილყვავი	30
360.	რუხი ყვავი	40

361.	ჭკა	30
362.	სხვა ფრინველები	20
ძუძუმწოვრები		
ძაღლისებრნი, მგლისებრნი		
363.	ტურა	75
364.	მგელი	300
365.	ენოტისებური ძაღლი	10
366.	მელა	250
დათვისებრნი		
367.	დათვი	10000
ენოტისებრნი		
368.	ენოტი	10
კვერნისებრნი		
369.	წავი, კავკასიური წაულა, ჭრელტყავა	500
370.	კვერნა	100
371.	მაჩვი	100
აფთარისებრნი		
372.	ზოლღებანი აფთარი	1000
კატისებრნი		
373.	ტყის კატა	50
374.	ჯიქი	5000
375.	კავკასიური ფოცხვერი	1000
ღორისებრნი		
376.	გარეული ღორი	1000
ირმისებრნი		
377.	შველი	5000
378.	ირემი	15000
ღრურქიანები		
379.	ქურციკი (ჯეირანი)	10000
380.	ნიაშორი	10000
381.	არჩვი	6000
382.	ჯიხვი	13000

ციყვისებრნი		
383.	ციყვი	10
ზაზუნასებრნი		
384.	ამიერკავკასიური ზაზუნა	20
ნუტრიასებრნი		
385.	ნუტრია	10
კურდღლისებრნი		
386.	კურდღელი	20
387.	სხვა ძუძუმწოვრები	10
ამფიბიები		
სალამანდრისებრნი		
388.	კავკასიური გრძელკუდა სალამანდრა	100
389.	სავარცხლიანი ტრიტონი	20
390.	ჩვეულებრივი ტრიტონი	20
391.	მცირეაზიური ტრიტონი	70
მეგარისებრნი		
392.	სირიული ყოტი (სირიული მეგარი)	50
393.	ჯვარულა (კავკასიური ჯვრიანა)	40
ვასაკისებრნი		
394.	ვასაკა	20
ბაყაყისებრნი		
395.	ტბის ბაყაყი	10
396.	ამიერკავკასიური (კამერანოსეული) ბაყაყი	10
გომბეშოსებრნი		
397.	მწვანე გომბეშო	10
398.	ჩვეულებრივი გომბეშო	10
399.	სხვა ამფიბიები	10
ქვეწარმავლები, რეპტილიები		
მტკნარი წყლის კუსებრნი		
400.	კასპიური კუ	15
401.	ჭაობის კუ	15
ხმელეთის კუსებრნი		

402.	ხმელთაშუაზღვის კუ	100
შიშველთითა გეკონისებრნი		
403.	შიშველთითა გეკონი	20
ჯოჯოსებრნი		
404.	კაკასიური ჯოჯო	20
ბოხმეკასებრნი		
405.	ბოხმეკა	15
406.	გველხოკერა	20
სცინკისებრნი		
407.	გრძელფეხა სცინკი	70
408.	აზიური აბლეფარუსი	20
ნამდვილი ხვლიკისებრნი		
409.	ზოლიანი ხვლიკი	15
410.	საშუალო (სამზოლიანი) ხვლიკი	15
411.	ქართული ხვლიკი	15
412.	მარდი ხვლიკი	10
413.	კლდიური ხვლიკი	10
414.	მტკვრის (პორჩინსკისეული) ხვლიკი	15
415.	დალისეული ხვლიკი	15
416.	ართვინული (დერიუგინისეული) ხვლიკი	15
417.	კოხტა გველთავა	15
418.	მარდი ფსვენნი	15
419.	ფერადი ფსვენნი	15
გველბრუცასებრნი		
420.	გველბრუცა	15
მახრჩობელასებრნი		
421.	ველის (დასავლური) მახრჩობელა	50
ანკარასებრნი		
422.	წყლის ანკარა	20
423.	ჩვეულეზბრივი ანკარა	20
424.	წენგოსფერი მცურავი	20
425.	ყვითელმუცელა (წითელმუცელა) მცურავი	20

426.	ამიერკავკასიური მცურავი	20
427.	ნაირფერი (ფერადი) მცურავი	20
428.	გრძელი მცურავი (ესკულაპისეული გველი)	50
429.	ოთხზოლიანი მცურავი	20
430.	სპილენძა	20
431.	სახეებიანი მცურავი	20
432.	საყელოიანი ეირენისი	20
433.	წყნარი ეირენისი	20
434.	კატისთვალა გველი	20
435.	მალპოლონი	20
გველგესლასებრი		
436.	კავკასიური (კაზნაკოვისეული) გველგესლა	50
437.	ველის გველგესლა	20
438.	გიურზა	30
439.	ცხვირქოსანი გველგესლა (მარტორქა)	50
440.	სხვა ქვეწარმავლები	15

დანართი 8

ზედაპირული წყლის ობიექტებში მავნე ნივთიერებათა ჩაშვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოსაანგარიშებელი ცხრილი

№	მავნე ნივთიერებათა დასახელება	ერთი ტონა დამაბინძურებელი ნივთიერების ჩაშვების მაჩვენებელი (ლარებში)
1	2	3
ა) არაორგანული ნივთიერებანი:		
1.	შეწონილი ნივთიერებანი	100
2.	სულფატები	250

3.	ქლორიდები	100
4.	ფოსფატები	1250
5.	ზორი, ტიტანი	2000
6.	ციანიდები	250 000
7.	ფტორიდები	4000
ლითონის იონები		
8.	ვოლფრამი, სპილენძი, ქრომი, ტყვია, კადმიუმი, ვანადიუმი, სელენი,	200 000
9.	ნიკელი, მანგანუმი, კობალტი, თუთია, ტელური,	20 000
10.	დარიშხანი, სტიბიუმი	40 000
11.	რკინა, ალუმინი	500
12.	ბერილიუმი, თალიუმი, მოლიბდენი	200 000
13.	ვერცხლისწყალი	300 000
14.	ბარიუმი	250
ბ) ორგანული ნივთიერებანი:		
15.	ეთილენი	500
16.	ბიოქიმიური მოთხოვნილება ჟანგბადზე	650
17.	საერთო აზოტი, სზან-ი (დეტერგენტები), მეთანოლი	2500
18.	ნავთობპროდუქტები, ფორმალდეჰიდი, აცეტონი, კეტონები, ბუთილის სპირტი	10 000
19.	ფენოლები	200 000
20.	მაღალტოქსიკური ლითონორგანიკა	300 000

დანართი 9

**ზღვაში ნავთობპროდუქტების ჩაშვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის
გამოსაანგარიშებელი ცხრილი**

ნავთ. (ტონებში)	ავარიული ჩაშვები- სათვის,	მუდმივი (ზენორმატიული) ჩაშვებისათვის, A ^მ ნავთ.	ნავთ (ტონებში)	ავარიული ჩაშვებისა თვის, A ^ნ ნავთ.	მუდმივი (ზენორმატიული) ჩაშვებისათვის, A ^მ ნავთ.
--------------------	---------------------------------	---	----------------	--	---

	აპნავთ. (ათას ლარებში)	(ათას ლარებში)		(ათას ლარებში)	(ათას ლარებში)
0,10	36,88	4,98	2,50	219,04	18,80
0,11	39,0	5,14	3,00	249,30	20,40
0,13	41,86	5,40	3,50	269,88	21,70
0,16	48,10	5,76	4,00	295,62	21,90
0,20	53,44	6,18	5,00	343,72	25,96
0,25	60,36	6,64	6,00	393,58	28,44
0,30	67,68	7,02	7,50	463,02	31,86
0,35	72,48	7,38	9,00	534,24	34,96
0,40	79,60	7,68	10,00	584,10	36,88
0,50	89,40	8,26	11,00	642,88	39,0
0,60	97,96	8,92	13,00	755,08	41,86
0,75	109,90	9,94	16,00	927,0	48,10
0,90	123,24	10,90	20,00	1152,0	53,44
1,00	131,80	11,46	25,00	1443,0	60,36
1,10	138,54	12,30	30,00	1719,0	67,68
1,30	155,10	13,08	40,00	2280,0	79,60
1,60	172,56	14,56	50,00	2841,0	89,40
2,00	193,24	16,32			

შენიშვნა დანართ 9-ზე:

A^ანავთ.-ს და A^ბნავთ.-ს შუალედური მნიშვნელობების (რომლებიც არ არიან ნაჩვენები ცხრილში) განსაზღვრისთვის გამოიყენება ინტერპოლაცია უახლოეს მნიშვნელობებს შორის.

იმ შემთხვევაში, როდესაც P_{ნავთ}<0,10 ტ, ზიანის მნიშვნელობები გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

ავარიული ჩაშვებისთვის:

A^ა ნავთ. = 184,4 (ათასი ლარი/ტ) ფ P_{ნავთ}.(ტ)

მუდმივი ჩაშვებისთვის:

A^ბ ნავთ. = 24,9 (ათასი ლარი/ტ) ფ P_{ნავთ}. (ტ)

იმ შემთხვევაში, როდესაც P_{ნავთ}>50 ტ, ზიანის მნიშვნელობები გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

ავარიული ჩაშვებისთვის:

A^ა ნავთ. = 28,41 (ათასი ლარი/ტ) ფ Pნავთ. (ტ)

მუდმივი ჩაშვებისთვის:

A^ბ ნავთ. = 0,90 (ათასი ლარი/ტ) ფ Pნავთ. (ტ)

დანართი 10

ზღვაში ორგანულ ნივთიერებათა ჩაშვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოსაანგარიშებელი ცხრილი (ქანგბადის ბიოლოგიური მოთხოვნების მიხედვით)

ყმ (ტონა)	ავარიული ჩაშვებისათ-ვის, Aა ჟმ (ათას ლარებში)	მუდმივი (ზენორმატიული) ჩაშვებისათვის, Aმჟმ (ათას ლარებში)	ყმ (ტონა)	ავარიული ჩაშვები- სათვის, Aა ჟმ (ათას ლარებში)	მუდმივი (ზენორმა ტიული) ჩაშვებისა თვის, Amჟმ (ათას ლარებში)
0,10	30,28	8,38	3,50	376,66	22,56
0,20	39,72	10,14	4,00	425,62	23,44
0,30	49,86	11,38	5,00	525,34	24,56
0,40	60,72	12,34	6,00	625,06	26,26
0,50	70,72	13,14	7,50	771,10	27,94
0,60	81,22	13,80	9,00	915,34	29,38
0,75	97,06	14,70	10,00	1011,52	30,28
0,90	112,20	15,42	15,00	1576,02	35,98
1,00	122,52	15,94	20,00	1941,10	39,72
1,10	133,56	16,36	25,00	2393,40	45,06
1,30	153,16	17,44	30,00	2850,0	49,86
1,60	183,42	18,16	35,00	3288,0	55,74
2,00	226,60	19,32	40,00	3723,0	60,72
2,50	274,26	20,58	50,00	4587,0	70,72
3,00	325,90	21,64			

შენიშვნა დანართ 10-ზე:

A^აჟმ და A^ბჟმ შუალედური მნიშვნელობების (რომლებიც არ არიან ნაჩვენები ცხრილში)

2,50	87,10	6,72	50,00	1151,52	35,82
3,50	104,88	8,68			

შენიშვნა დანართი 11-ზე:

A^ა შ.ნ. და A^ბ შ.ნ. შუალედური მნიშვნელობების (რომლებიც არ არიან ნაჩვენები ცხრილში) განსაზღვრისთვის გამოიყენება ინტერპოლაცია უახლოეს მნიშვნელობებს შორის.

იმ შემთხვევაში, როდესაც Pშ.ნ. < 0,10 ტონაზე, ზიანის სიდიდეები გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულების გამოყენებით:

ავარიული ჩაშვებისთვის:

A^ა შ.ნ. = 74,0 (ათასი ლარი/ტ) ფ Pშ.ნ. (ტ);

მუდმივი ჩაშვებისთვის:

A^ბ შ.ნ. = 7,1 (ათასი ლარი)/ტ ფ Pშ.ნ. (ტ);

იმ შემთხვევაში, როდესაც Pშ.ნ. > 50,0 ტონაზე, ზიანის სიდიდეები გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულებით:

ავარიული ჩაშვებისთვის:

A^ა შ.ნ. = 11,52 (ათასი ლარი)/ტ ფ Pშ.ნ. (ტ);

მუდმივი ჩაშვებისთვის:

A^ბ შ.ნ. = 0,36 (ათასი ლარი)/ტ ფ Pშ.ნ. (ტ).

დანართი 12

ზღვაში მავნე ნივთიერებათა ჩაშვებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამოსაანგარიშებელი ცხრილი, მათი ტოქსიკურობის კატეგორიების მიხედვით

ავარიული ჩაშვებისათვის				მუდმივი (ზენორმატიული) ჩაშვებისათვის		
A ^ა შ.ნ. ათას ლარებში				A ^ბ შ.ნ. ათას ლარებში		
Pშ.ნ. ტონა	A	B	C და D	A	B	C და D
0.10	169,84	32,04	6,30	101,34	15,48	2,26
0.20	200,70	38,94	7,56	108,88	17,02	2,58
0.30	221,34	43,62	8,58	113,56	18,24	2,82
0.40	250,56	49,50	9,78	116,98	19,08	2,98

0.50	275,86	54,64	10,78	119,74	19,72	3,16
0.60	298,48	59,16	11,68	122,10	20,16	3,24
0.75	328,74	65,28	12,90	124,86	20,94	3,42
0.90	357,62	70,74	13,96	127,24	21,54	3,54
1.00	372,0	74,10	14,62	128,42	21,88	3,64
1.10	397,7	77,26	15,24	129,90	23,70	3,70
1.30	416,7	83,16	16,44	132,18	22,74	3,84
1.60	480,36	94,36	18,32	153,04	23,46	3,82
2.00	559,62	107,98	20,68	138,22	24,28	5,70
2.50	652,0	123,64	23,50	141,46	25,08	4,38
3.00	738,6	138,90	25,96	144,12	25,72	4,54
3.50	820,96	157,66	28,26	146,46	26,32	4,72
4.00	899,62	164,44	30,36	148,50	26,92	4,84
5.00	1048,02	188,22	34,32	151,98	28,26	5,04
6.00	1197,38	210,30	37,92	154,86	28,42	5,26
7.50	1383,24	240,78	42,88	158,52	29,56	5,50
9.00	1567,12	269,10	47,38	165,60	31,12	5,82
10.00	1713,36	298,30	51,58	169,84	32,04	6,30
15.00	2426,38	392,74	71,40	187,54	35,26	6,88
20.00	2621,7	480,46	90,18	200,70	38,94	7,66
25.00	3722,78	564,88	107,98	211,92	41,46	8,10
30.00	4344,0	645,0	125,88	221,36	43,65	8,58
40.00	5544,0	794,94	157,68	250,56	49,50	9,78
50.00	666696,06	934,92	188,76	275,86	54,64	10,78

შენიშვნა დანართი 12-ზე:

A^{შ.ნ.}-ს და A^{მ.ნ.}-ს შუალედური მნიშვნელობების (რომლებიც არ არიან ნაჩვენები ცხრილში) განსაზღვრისთვის გამოიყენება ინტერპოლაცია უახლოეს მნიშვნელობებს შორის.

იმ შემთხვევაში, როდესაც $P_{შ.ნ.} < 0.10$ ტონაზე, ზიანის სიდიდეები გამოიანგარიშება მავნე ნივთიერებების ტოქსიკურობის კატეგორიის (A, B, C და D) მიხედვით, შემდეგი ფორმულების გამოყენებით:

ავარიული ჩაშვებისთვის:

A-კატეგორიისათვის: $A\Phi(a)მ.წ.= 1688,4$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

B-კატეგორიისათვის : $A\Phi(a)მ.წ.= 320,4$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

C და D-კატეგორიისათვის: $A\Phi(a)მ.წ.= 63,0$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

მუდმივი ჩაშვებისთვის:

A-კატეგორიისათვის: $A\Phi(a)მ.წ.= 113,4$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

B-კატეგორიისათვის : $A\Phi(a)მ.წ.= 154,8$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

C და D-კატეგორიისათვის: $A\Phi(a)მ.წ.= 22,6$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

იმ შემთხვევაში, როდესაც Pმ.წ.>50 ტონაზე, ზიანის სიდიდეები გამოიანგარიშება მავნე ნივთიერებათა ტოქსიკურობის კატეგორიის (A, B, C და D) მიხედვით, შემდეგი ფორმულების მიხედვით:

ავარიული ჩაშვებისთვის:

A-კატეგორიისათვის: $A\Phi(a)მ.წ.=13,92$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

B-კატეგორიისათვის : $A\Phi(a)მ.წ.= 18,70$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

C და D-კატეგორიისათვის: $A\Phi(a)მ.წ.= 3,78$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

მუდმივი ჩაშვებისთვის:

A-კატეგორიისათვის: $A\Phi(a)მ.წ.= 5,52$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

B-კატეგორიისათვის : $A\Phi(a)მ.წ.= 1,10$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

C და D-კატეგორიისათვის: $A\Phi(a)მ.წ.= 0,22$ (ათ. ლარი/ტონა) ფ Pმ.წ. (ტ)

დანართი 13

გემების მიერ თხევადი ან მშრალი ტვირთის სახით გადასატანი მავნე ნივთიერებების ტოქსიკურობის კატეგორიები

N	ტოქსიკურობის კატეგორიები		
	A	B	C და D
1.	აკროლეინი	აკრილონიტრილი	აცეტალდეჰიდი
2.	გოგირდნახშირბადი	ალკილბენზოლ-სულფონატი (განშტოებული ჯაჭვი)	მმარმჟავა
3.	კრეზოლი	აკრილის სპირტი	მმარმჟავას ანჰიდრიდი
4.	აცეტონციანჰიდრინი	ამიაკი (28% წყალხსნარი)	აცეტონი
5.	კრეზოლი	ქლოროვანი ბენზინი	აცეტილ ქლორიდი

6.	ტექნიკური კრეზოლი	n-ერბოვანი ალდეჰიდი	ადიპინის მჟავის ციტრილი
7.	დიქლორბენზოლი	ერბომჟავა	ალკილბენზოლსულ-ფონატი (პირდაპირი ჯაჭვი)
8.	ნაფთალინი (გამლდვალი)	ქაფურის ზეთი	ქლოროვანი ალილი
9.	ფოსფორი (ელემენტარული)	ოთხქლორიანი ნახშირბადი	შაბი (15% ხსნარი)
10.	ნატრიუმის პენტაქლორ-ფენოლიატი (ხსნარი)	ქლოროფორმი	ძმარმჟავას იზომილის ეთერი
11.	ტეტრაეთილტყვია	პარა-ქლორტოლუოლი	n-ამილაცეტატი
12.	ტეტრამეთილტყვია	კროტონის ალდეჰიდი	n-ამილის სპირტი
13.	ტუნგოს ზეთი	დიქლორეთილის ეთერი	ანლინე
14.	ოიტციკოს ზეთი	დიქლორპროპილენისა და დიქლორპროპანის ნარევი (ნიადაგის ფუმიგანტი)	ბენზოლი
15.		ეპიქლორჰიდრინი	ბენზილის სპირტი
16.		ბრომოვანი ეთილენი (დიბრომეთანი)	ძმარმჟავას ბუთილის ეთერი
17.		ქლოროვანი ეთილენი (დიქლორეთანი)	ძმარმჟავას მეორადი ბუთილის ეთერი
18.		ფტორწყალბადმჟავა (40% წყალხსნარი)	n-ბუთილაკრილატი
19.		ქლოროვანი მეთილენი	ბუთილენგლიკოლი (გლიკოლი)
20.		მონოქლორბენზოლი	ბუთილმეტაკრილატი
21.		პენტაქლოეთანი	კალციუმის ჰიდროქსიდი (ხსნარი)
22.		ტეტრაქლორეთილენი	კალიუმის ჰიდროჟანგი
23.		ფენოლი	ქლორძმარმჟავა
24.		პირიდინი	ქლორსულფანოლის მჟავა
25.		ტრიქლორეთილენი	ლიმონის მჟავა (10-25%)
26.		ხის სპირტი	კუმოლი
27.		მეთანოლი	ციკლოჰექსანი
28.			ციკლოჰექსანოლი
29.			ციკლოჰექსანონი
30.			პარა-ციმოლი (იზოპრენილტოლუოლი)
31.			დეკაჰიდრონაფთალინი
32.			დიეთილამინი
33.			დიეთილბენზოლი (იზომერების ნარევი)

34.			დიეთილის ეთერი
35.			მონოეთილის ეთერი
36.			დიეთილენგლიკოლი (უბრალე მონოეთილის ეთერი)
37.			დიეთილკეტონი (3-პენტანონი)
38.			დიიზობუთილკეტონი
39.			დიიზოპროპანოლამინი
40.			დიიზოპროპილამინი
41.			დიმეთილამინი (40% წყალხსნარი)
42.			დიმეთილეთანოლამინი (2-დიმეთილამინოეთანოლი)
43.			დოდეცილბენზოლი
44.			2-ეტოქსიეთილაცეტატი
45.			ეთილაცეტატი
46.			ეთილაკრილატი
47.			ეთილბენზოლი
48.			ეთილციკლოპექსანი
49.			ეთილენის ქლორჰიდრი (2-ქლორეთანოლი)
50.			ეთილენდიამინი
51.			ეთილენგლიკოლის მონოეთილის ეთერი (მეთილცელოზოლი მეტოქსიეთანოლი)
52.			2-ეთილჰექსილის სპირტი
53.			ფორმალდეჰიდი (37-50% ხსნარი)
54.			ჰიანჰელმჟავა
55.			ფურპურილისმჟავა

56.			მარილმჟავა (ქლორწყალბადმჟავა)
57.			იზობუთილაკრილატი
58.			იზობუთილის სპირიტი
59.			იზობუთილმეტაკრილატი
60.			იზოერბოვანი ალდეჰიდი
61.			იზოპენტანი
62.			იზოფორონი
63.			იზოპროპილამინი
64.			იზოპროპილციკლოპექსანი
65.			იზოპრენი
66.			რძემჟავა
67.			მეთილაცეტატი
68.			მეთილაკრილატი
69.			მეთილამილის სპირიტი
70.			მეთილმეტაკრილატი
71.			მონოეთანოლამინი
72.			მონოიზოპროპანოლამინი
73.			მონომეთილეთანოლამინი
74.			მონონიტრობენზოლი
75.			მონოიზოპროპილამინი
76.			აზოტის მჟავა (90%)
77.			2-ნიტროპროპანი
78.			ორთონიტროტოლუოლი
79.			წყალბადის ზეჟანგი (60%-ზე მეტი)
80.			ნონილფენოლი
81.			n-ოქტანოლი
82.			ოლეუმი

83.			მჟაუნმჟავა (10-5%)
84.			n-პენტანი
85.			ფოსფორმჟავა
86.			ფტალის ანჰიდრიდი (გამლვალა)
87.			პროპიონის ანჰიდრიდი
88.			n-პროპილის სპირიტი
89.			n-პროპილამინი
90.			ოთხქლორიანი სილიციუმი
91.			ნატრიუმის ზიოქრომატი
92.			ნატრიუმის ჰიდროქსიდი (მწვავე ნატრი)
93.			სტიროლი (მონომერი)
94.			გოგირდმჟვა
95.			მყარი ცხიმები
96.			ტეტრაჰიდროფურანი
97.			ტეტრამეთილბენზოლი
98.			ოთხქლორიანი ტიტანი
99.			ტოლუოლი
100.			ტრიქლორეთანი
101.			ტრიეთანოლამინი
102.			ტრიეთილამინი
103.			ვინილაცეტატი
104.			ქსილოლი (იზომერების ნარევი)
105.			ტეტრაჰიდრონაფთალინი
106.			დიეთილენტრიამინი
107.			დიმეთილფორმამიდი (ფორმიდმეთილამიდი)
108.			ეთილენის ციანჰიდრიდი

109.			პროპიონის ალდეჰიდი
110.			პროპიონის მჟავა
111.			გოგირდი (კოშტა)

შენიშვნა დანართ 13-ზე:

ის ნივთიერებები, რომლებიც არ არის შესული ამ ცხრილში და რომელთა ტოქსიკურობაც არ არის განსაზღვრული ზიანის გასაანგარიშებლად, მიეკუთვნებიან A კატეგორიას.

დანართი 14

ზღვის დაბინძურებით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის სიდიდის შემცირება მის სალიკვიდაციოდ დამბინძურებლის მიერ ჩატარებული ღონისძიებების გათვალისწინებით ამ სამუშაოებზე დახარჯული დროიდან გამომდინარე

დაბინძურების სალიკვიდაციო დრო, t (სთ.)	ზიანის შესამცირებელი კოეფიციენტი, K _შ
6-მდე ჩათვლით	0,800
6-ზე მეტი 12-ის ჩათვლით	0,650
12-ზე მეტი 18-ის ჩათვლით	0,500
18-ზე მეტი 24-ის ჩათვლით	0,463
24-ზე მეტი 30-ის ჩათვლით	0,434
30-ზე მეტი 36-ის ჩათვლით	0,412
36-ზე მეტი 48-ის ჩათვლით	0,388
48-ზე მეტი 60-ის ჩათვლით	0,364
60-ზე მეტი 72-ის ჩათვლით	0,346
72-ზე მეტი 84-ის ჩათვლით	0,331
84-ზე მეტი 96-ის ჩათვლით	0,320
96-ზე მეტი 108-ის ჩათვლით	0,310
108-ზე მეტი 120-ის ჩათვლით	0,301
120-ზე მეტი 132-ის ჩათვლით	0,293
132-ზე მეტი 144-ის ჩათვლით	0,287
144-ზე მეტი 156-ის ჩათვლით	0,280
156-ზე მეტი 168-ის ჩათვლით	0,275

ნავთობის მასის რაოდენობა წყლის ზედაპირის 1 მ²-ზე, რომელიც დგინდება ნავთობის აფსკის ვიზუალური შეფასებით (გასაშუალოებული მონაცემები)

ნავთობის აფსკის გარე ნიშნები	ნავთობის მასა (გ) ზედაპირის 1 მ ² -ზე
1. სუფთა წყლის ზედაპირი (ფერადობის ნიშნების არარსებობა სხვადასხვა განათებულობის პირობების დროს)	0
2. ლაქების და აფსკის არარსებობა, ცალკეული ცისარტყელისებრი ზოლები ყველაზე ხელსაყრელი განათებულობის და წყლის ზედაპირის წყნარ მდგომარეობაში ყოფნის დროს	2.5
3. ცალკეული ლაქები და ნაცრისფერი აფსკები ვერცხლისფერი ნაფიფქით წყლის ზედაპირზე წყლის ზედაპირის წყნარ მდგომარეობაში ყოფნის დროს, ფერადობის პირველი ნიშნების გამოჩენა	4.5
4. ლაქები და აფსკები კაშკაშა ფერადი ზოლებით სუსტი ღელვის დროს	30.0
5. ნავთობი აფსკისა და ლაქების სახით, რომელიც ფარავს წყლის ზედაპირის მნიშვნელოვან ნაწილს, არ იშლება ღელვის დროს, ფერადობა კი გადადის მკრთალ მღვრიე-ყავისფერში	100
6. წყლის ზედაპირი მოცულია ნავთობის მთლიანი ფენით, რომელიც კარგად ჩანს ღელვის დროს, ფერადობა მუქი, მუქი ყავისფერი	150

ნავთობის მასა სანაპირო ზოლში ნავთობის აფსკის სხვადასხვა გარეგნული იერსახეობის მიხედვით

№	დაბინძურების ხარისხი	დაბინძურებული სანაპირო ზოლის გარეგნული იერსახეობა	ნავთობის მასა (კგ) სანაპირო ზოლის 1 მეტრზე
1.	მსუბუქი	ქვიშიან ნაპირზე შეიმჩნევა ნავთობი, ვიწრო (5-10 სმ სიგანის) კონცენტრიული ნახევარწრეების სახით, ღია ყავისფერი. ქვიან ნაპირზე მოჩანს ნავთობის ნალვენთები	0,2
2.	ზომიერი	ქვიშიანი ნაპირი დაფარული არის ნავთობის აფსკით, ლაქების სახით, რომელიც მოფენილი არის ნაფლეთი ზოლების სახით. ნავთობის აფსკი და ლაქები მკრთალი, მღვრიე-ყავისფერია. ქვები და ღორღი დაფარული არის ყავისფერი,	20

		მუქიყავისფერი ნავთობის აფსკით	
3.	მძიმე	ქვიშიანი ნაპირის მონაკვეთი დაფარული არის მასიური ნავთობის ფენით, რომელიც ტალღებთან შეხებისას არ იშლება. დაბინძურებული ნაპირი მუქი, მუქიყავისფერისაა, ღორღიანი ნაპირი დაფარული არის ნავთობის ფენით.	50

დანართი 17

ზღვაში ბალასტური წყლების უნებართვო ჩადვრის შემთხვევაში წყლის მავნე და პათოგენური ორგანიზმების (ბაქტერიები, ჩხირები და ა.შ.) შემოტანით გარემოსთვის მიყენებული ზიანის გამომანგარიშების ცხრილი

პზალ.პათ. (ტონა)	აბალ.პათ. (ათასი ლარი)	პზალ.პათ. (ტონა)	აბალ.პათ. (ათასი ლარი)
0,10	3,22	5,00	23,44
0,20	4,56	6,00	25,74
0,30	5,62	7,50	28,78
0,35	6,06	9,00	31,60
0,40	6,48	10,00	33,36
0,50	7,26	15,00	43,02
0,60	7,98	20,00	48,64
0,75	8,92	25,00	55,06
0,90	9,84	30,00	60,88
1,00	10,32	35,00	66,30
1,60	13,14	40,00	71,38
2,00	14,70	50,00	80,70
2,50	16,50	60,00	81,00
3,50	19,56	70,00	84,00
4,00	20,92	80,00	87,00

შენიშვნა დანართ 17-ზე:

აბალ.პათ.-ს შუალედური მნიშვნელობის (რომელიც არ არის ნაჩვენები ცხრილში) განსაზღვრისთვის გამოიყენება ინტერპოლაცია უახლოეს მნიშვნელობებს შორის.

იმ შემთხვევაში, როდესაც **Pზალ. < 0,10** ტონაზე, ზიანის სიდიდეები გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულის გამოყენებით:

Aზალ.პათ. = 32,2 ათასი ლარი/ტ ფ Pზალ. (ტ)

იმ შემთხვევაში, როდესაც **Pზალ. > 80,0** ტონაზე, ზიანის სიდიდეები გამოიანგარიშება შემდეგი ფორმულით:

Aზალ.პათ. = 1088 ათასი ლარი/ტ ფ Pზალ. (ტ).

დანართი 18

ძირკვის გადანაჭერისა და ტაქსაციური დიამეტრის ურთიერთდამოკიდებულების (გადასაყვანი) ცხრილი ნაძვისა და სხვა წიწვოვანი სახეობებისთვის

სახეობა	ძირკვის დიამეტრი (სმ)	ტაქსაციური დიამეტრი (სმ)
	11	8
	12	8
	15	10
	18	12
	20	14
	23	16
	26	18
	28	20
	31	22
	34	24
	36	26
	39	28
	42	30
	44	32
	47	34
	50	36
	53	38
ნაძვი და სხვა წიწვოვანი სახეობები		

	55	40
	58	42
	61	44
	64	46
	66	48
	69	50
	72	52
	75	54
	77	56
	80	58
	83	60
	86	62
	88	64
	91	66
	94	68
	97	70
	99	72
	102	74
	105	76
	108	78
	111	80
	113	82
	116	84
	119	86
	122	88
	125	90
	127	92
	130	94
	133	96
	136	98
	138	100
	141	102

144	104
147	106
150	108
152	110
155	112
158	114
161	116
164	118
166	120
169	122
172	124
175	126
178	128
180	130
183	132
186	134
189	136
192	138
195	140
197	142
200	144
203	146
206	148
209	150
211	152
214	154
217	156
220	158
223	160
226	162
228	164

	231	166
	234	168
	237	170
	240	172
	243	174
	245	176
	248	178
	251	180
	254	182
	257	184
	260	186
	262	188
	265	190
	268	192
	271	194
	274	196
	277	198
	279	200

შენიშვნა:

1. იმ შემთხვევაში, თუ ძირკვის დიამეტრი აღემატება ცხრილში მოცემულ დიამეტრებს, გამოყენებული უნდა იქნეს ქვემოთ მოცემული ფორმულა:

$$\text{ნაძვი} - D_t = 0.7171 \times D_d + 0.3205$$

2. ცხრილში მოცემულია ძირკვის დიამეტრის ზედა ზღვარი, მაგალითად, ნაძვის შემთხვევაში, ძირკვის დიამეტრი თუ იქნება 12 სმ-დან 14 სმ-ის ჩათვლით, მაშინ ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 8 სმ. 15 სმ-დან 17 სმ-ის ჩათვლით ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 10 სმ. და ა.შ.

დანართი 19

ძირკვის გადანაჭერისა და ტაქსაციური დიამეტრის ურთიერთდამოკიდებულების (გადასაყვანი) ცხრილი სოჭის სახეობისთვის

სახეობა	ძირკვის დიამეტრი (სმ)	ტაქსაციური დიამეტრი (სმ)
	10	8
	11	8
	13	10
	16	12
	18	14
	20	16
	23	18
	25	20
	28	22
	30	24
	32	26
	35	28
	37	30
	40	32
	42	34
	45	36
	47	38
	50	40
	52	42
	54	44
	57	46
	59	48
	62	50
	64	52
	67	54
	69	56
	72	58
	74	60
	77	62
	79	64

სოჭი

	81	66
	84	68
	86	70
	89	72
	91	74
	94	76
	96	78
	99	80
	101	82
	104	84
	106	86
	109	88
	111	90
	114	92
	116	94
	119	96
	121	98
	124	100
	126	102
	129	104
	131	106
	134	108
	136	110
	139	112
	141	114
	144	116
	146	118
	149	120
	151	122
	154	124
	156	126
	159	128

161	130
164	132
166	134
169	136
171	138
174	140
177	142
179	144
182	146
184	148
187	150
189	152
192	154
194	156
197	158
199	160
202	162
204	164
207	166
209	168
212	170
214	172
217	174
220	176
222	178
225	180
227	182
230	184
232	186
235	188
237	190
240	192

	242	194
	245	196
	247	198
	249	200

შენიშვნა:

1. იმ შემთხვევაში, თუ ძირკვის დიამეტრი აღემატება ცხრილში მოცემულ დიამეტრებს, გამოყენებულ უნდა იქნეს ქვემოთ მოცემული ფორმულა:

$$\text{სოჭი} - D_t = 0.8015 \times D_o + 0.3946$$

2. ცხრილში მოცემულია ძირკვის დიამეტრის ზედა ზღვარი, მაგალითად, სოჭის შემთხვევაში, ძირკვის დიამეტრი თუ იქნება 11 სმ-დან 12 სმ-ის ჩათვლით, მაშინ ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 8 სმ. 13 სმ-დან 15 სმ-ის ჩათვლით ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 10 სმ და ა.შ.

დანართი 20

ძირკვის გადანაჭერისა და ტაქსაციური დიამეტრის ურთიერთდამოკიდებულების (გადასაყვანი) ცხრილი ფიჭვის სახეობისათვის

სახეობა	ძირკვის დიამეტრი (სმ)	ტაქსაციური დიამეტრი (სმ)
	10	8
	12	8
ფიჭვი	15	10
	18	12
	20	14
	23	16
	26	18
	28	20
	31	22
	34	24
	37	26
	39	28

42	30
45	32
48	34
50	36
53	38
56	40
59	42
62	44
64	46
67	48
70	50
73	52
76	54
78	56
81	58
84	60
86	62
90	64
93	66
95	68
98	70
101	72
104	74
107	76
110	78
112	80
115	82
118	84
121	86
124	88
127	90
130	92

	132	94
	135	96
	138	98
	141	100
	144	102
	147	104
	150	106
	152	108
	155	110
	158	112
	161	114
	164	116
	167	118
	169	120
	172	122
	175	124
	177	126
	180	128
	183	130
	186	132
	189	134
	192	136
	194	138
	197	140
	200	142
	203	144
	206	146
	208	148
	211	150
	214	152
	217	154
	220	156

223	158
225	160
228	162
231	164
234	166
237	168
239	170
242	172
245	174
248	176
251	178
254	180
256	182
259	184
262	186
265	188
268	190
270	192
273	194
276	196
279	198
282	200

შენიშვნა:

1. იმ შემთხვევაში, თუ ძირკვის დიამეტრი აღემატება ცხრილში მოცემულ დიამეტრებს, გამოყენებული უნდა იქნეს ქვემოთ მოცემული ფორმულა:

$$\text{ფიჭვი} - D_t = 0.7097 \times D_d + 0.066$$

2. ცხრილში მოცემულია ძირკვის დიამეტრის ზედა ზღვარი, მაგალითად, ფიჭვის შემთხვევაში, ძირკვის დიამეტრი თუ იქნება 12 სმ-დან 14 სმ-ის ჩათვლით, მაშინ ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 8 სმ. 15 სმ-დან 17 სმ-ის ჩათვლით ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 10 სმ და ა.შ.

ძირკვის გადანაჭერისა და ტაქსაციური დიამეტრის ურთიერთდამოკიდებულების (გადასაყვანი) ცხრილი მუხის, წაბლის, თელის (ყველა სახეობა), ძეჭვის, იფნის, კაკლის, ლაფანის, პანტის (ყველა სახეობა) და თუთის სახეობებისათვის

სახეობა	ძირკვის დიამეტრი (სმ)	ტაქსაციური დიამეტრი (სმ)
	12	8
	14	8
	17	10
	20	12
	22	14
	25	16
	27	18
	30	20
	32	22
	35	24
	37	26
	40	28
	42	30
	45	32
	47	34
მუხა, წაბლი, თელა (ყველა სახეობა), ძეჭვი, იფანი, კაკალი, ლაფანი, პანტა (ყველა სახეობა)	49	36
და თუთა	52	38
	54	40
	57	42
	59	44
	61	46
	64	48
	66	50
	69	52
	71	54

74	56
76	58
79	60
81	62
84	64
86	66
89	68
91	70
93	72
96	74
98	76
101	78
103	80
106	82
108	84
111	86
113	88
116	90
118	92
120	94
123	96
125	98
128	100
130	102
133	104
135	106
138	108
140	110
143	112
145	114
147	116
150	118

152	120
155	122
157	124
160	126
162	128
165	130
167	132
170	134
172	136
174	138
177	140
179	142
182	144
184	146
187	148
189	150
192	152
194	154
197	156
199	158
201	160
204	162
206	164
209	166
211	168
214	170
216	172
219	174
221	176
224	178
226	180
228	182

	231	184
	233	186
	236	188
	238	190
	241	192
	243	194
	246	196
	248	198
	251	200

შენიშვნა:

1. იმ შემთხვევაში, თუ ძირკვის დიამეტრი აღემატება ცხრილში მოცემულ დიამეტრებს, გამოყენებული უნდა იქნეს ქვემოთ მოცემული ფორმულა:

$$D_t = 0.8147 \times D_g - 4.1349$$

2. ცხრილში მოცემულია ძირკვის დიამეტრის ზედა ზღვარი, მაგალითად, მუხის შემთხვევაში, ძირკვის დიამეტრი თუ იქნება 14 სმ-დან 16 სმ-ის ჩათვლით, მაშინ ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 8 სმ. 17 სმ-დან 19 სმ-ის ჩათვლით ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 10 სმ და ა.შ.

დანართი 22

ძირკვის გადანაჭერისა და ტაქსაციური დიამეტრის ურთიერთდამოკიდებულების (გადასაყვანი) ცხრილი წიფლის, ჭადრის, ეკალიპტის (ყველა სახეობა), ვერხვის (ყველა სახეობა) და ცაცხვის სახეობებისათვის

სახეობა	ძირკვის დიამეტრი (სმ)	ტაქსაციური დიამეტრი (სმ)
	9	8
	13	8
	16	10
	19	12
	21	14
	24	16
	27	18

წიფელი, ჭადარი, ეკალიპტი (ყველა სახეობა), ვერხვი (ყველა სახეობა) და ცაცხვი

30	20
32	22
35	24
38	26
41	28
44	30
46	32
49	34
52	36
55	38
58	40
61	42
63	44
66	46
69	48
72	50
75	52
77	54
80	56
83	58
86	60
89	62
92	64
94	66
97	68
100	70
103	72
106	74
109	76
111	78
114	80

	117	82
	120	84
	123	86
	126	88
	128	90
	131	92
	134	94
	137	96
	140	98
	143	100
	146	102
	148	104
	151	106
	154	108
	157	110
	160	112
	163	114
	165	116
	168	118
	171	120
	174	122
	177	124
	180	126
	183	128
	185	130
	188	132
	191	134
	194	136
	197	138
	200	140
	203	142
	206	144

	208	146
	211	148
	214	150
	217	152
	220	154
	223	156
	225	158
	228	160
	231	162
	234	164
	237	166
	240	168
	243	170
	246	172
	248	174
	251	176
	254	178
	257	180
	260	182
	263	184
	266	186
	268	188
	271	190
	274	192
	277	194
	280	196
	283	198
	285	200

შენიშვნა:

- იმ შემთხვევაში, თუ ძირკვის დიამეტრი აღემატება ცხრილში მოცემულ დიამეტრებს, გამოყენებული

უნდა იქნეს ქვემოთ მოცემული ფორმულა:

$$D_t = 0.7034 \times D_d - 0.5706$$

2. ცხრილში მოცემულია ძირკვის დიამეტრის ზედა ზღვარი, მაგალითად, წიფლის შემთხვევაში, ძირკვის დიამეტრი თუ იქნება 13 სმ-დან 15 სმ-ის ჩათვლით, მაშინ ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 8 სმ. 16 სმ-დან 18 სმ-ის ჩათვლით ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 10 სმ და ა.შ.

დანართი 23

ძირკვის გადანაჭერისა და ტაქსაციური დიამეტრის ურთიერთდამოკიდებულების (გადასაყვანი) ცხრილი რცხილის, ნეკერჩხლის (ყველა სახეობა) აკაკის, ჯაგრცხილის და სხვა ფოთლოვანი სახეობებისთვის

სახეობა	ძირკვის დიამეტრი (სმ)	ტაქსაციური დიამეტრი (სმ)
რცხილა, ნეკერჩხალი (ყველა სახეობა) აკაკი, ჯაგრცხილა და სხვა ფოთლოვანი სახეობები	10	8
	13	8
	15	10
	18	12
	21	14
	23	16
	26	18
	29	20
	32	22
	35	24
	37	26
	40	28
	43	30
	46	32
	48	34
	51	36
	54	38
	57	40
	60	42
	63	44

65	46
68	48
71	50
74	52
77	54
80	56
82	58
85	60
88	62
91	64
94	66
97	68
100	70
102	72
105	74
108	76
111	78
114	80
117	82
120	84
123	86
125	88
128	90
131	92
134	94
137	96
140	98
143	100
146	102
149	104
151	106

	154	108
	157	110
	160	112
	163	114
	166	116
	169	118
	172	120
	175	122
	178	124
	181	126
	183	128
	186	130
	189	132
	192	134
	195	136
	198	138
	201	140
	204	142
	207	144
	210	146
	213	148
	216	150
	219	152
	221	154
	224	156
	227	158
	229	160
	232	162
	235	164
	238	166
	241	168
	244	170

	247	172
	249	174
	252	176
	255	178
	258	180
	261	182
	264	184
	267	186
	269	188
	272	190
	275	192
	278	194
	281	196
	284	198
	287	200

შენიშვნა:

1. იმ შემთხვევაში, თუ ძირკვის დიამეტრი აღემატება ცხრილში მოცემულ დიამეტრებს, გამოყენებული უნდა იქნეს ქვემოთ მოცემული ფორმულა:

$$\text{რცხილა} - D_t = 0.6967 \times D_d + 0.2453$$

2. ცხრილში მოცემულია ძირკვის დიამეტრის ზედა ზღვარი, მაგალითად, რცხილის შემთხვევაში, ძირკვის დიამეტრი თუ იქნება 13 სმ-დან 14 სმ-ის ჩათვლით, მაშინ ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 8 სმ. 15 სმ-დან 17 სმ-ის ჩათვლით ტაქსაციური დიამეტრი იქნება 10 სმ და ა.შ.

